

**UNIVERSITATEA PEDAGOGICĂ DE STAT „ION
CREANGĂ,,**

CONSILIERE EDUCAȚIONALĂ

SUPORT DE CURS

CHIȘINĂU 2016

CARABET NATALIA

CONSILIERE EDUCAȚIONALĂ

SUPORT DE CURS

CHIȘINĂU 2016

Aprobat pentru editare prin decizia Senatului UPS "I. Creangă",

Din 28.01.2016 proces-verbal nr.5

Autor:Natalia Carabet, doctor, conferențiar universitar, UPS „I. Creangă”

Recenzenți:

Liliana Gordea- Saranciuc- doctor ,conferențiar, UPS „Ion Creangă”

Chișinău

Victoria Lupuleac- doctor în pedagogie, USEFS Chișinău

*Lucrarea este destinată studenților Facultății Pedagogie, specialitatea Pedagogie
Preșcolară (ciclul I licență și II masterat), managerilor, educatorilor din
instituțiile preșcolare de educație și părinților.*

Carabet Natalia, Consiliere educațională: Suport de curs/Natalia Carabet; Univ.Ped. de Stat "Ion Creangă", catedra Pedagogie Preșcolară.-Chișinău: S.n., 2016 (Tipogr. UPS "Ion Creangă").-108 p.

Bibliogr.: p.10-11 (13 tit.)

Disc optic electronic (CD-ROM):sd., col., 13x13 cm

Cerințe de sistem: Windows 98/2000/XP, 32 Mb hard, Acrobat Reader.

Titlu preluat de pe eticheta discului

ISBN 978-9975-46-272-3

373.2

C 22

INTRODUCERE

Suportul de curs- Consiliere educațională este elaborat pentru cursul: Consiliere în educația preșcolară, predat la ciclul II masterat, specialitatea: Management și consiliere în educația preșcolară. Suportul de curs are o structură științifică, coerentă, servește studentilor pentru a parcurge cursul integrat, interesant, punându-se accent pe informația științifică, teoretică, dar, în același timp, oferind șansa studenților să exerseze situații practice, tehnici de integrare a comunității, exerciții de evidențiere a avantajelor formelor de consiliere educațională, de realizare a consilierii prin texte literare și religioase, de elaborare și utilizare a textelor elaborate personal în scopul psihomotării pozitive etc.

Suportul de curs este propus prin familiarizarea studenților cu curriculumul disciplinei, listei bibliografice, glosarul cuvintelor, se propun diverse metode de achiziționare, învățare a conținuturilor (tradiționale, modern, active-participative, de structurare grafică, ...).

Conținuturile se propun fiind structurate în module tematice:

- ✚ Modulul I teoretic,*
- ✚ Modulul II metodologic,*
- ✚ Modulul III organizațional,*
- ✚ Modulul VI aplicativ (comunicare),*
- ✚ Modulul V axiologic.*

Considerăm că informațiile propuse în suportul de curs, situațiile practice, textele și sarcinile individuale vor dezvolta nu doar specialistul în consiliere educațională, ci în mare măsură vor contribui la formarea- dezvoltarea calităților și competențelor de consilier în educație.

Mult succes în activitate!

Titular de curs doctor, conferențiar universitar

Natalia Carabet

Curriculumul disciplinei

Denumirea programului de studii	Management și consiliere în educația preșcolară
Ciclul	II
Denumirea cursului	Consiliere în educația preșcolară
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Pedagogie; catedra Pedagogie Preșcolară
Titular de curs	Carabet N.
Cadre didactice implicate	
e-mail	ncarabet@yahoo.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	
F.01.O.002	5	I	I	150	40	110

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii
În cadrul acestui curs studenții vor învăța să realizeze competențe de consiliere, bazate pe competențele psihologice, manageriale și pedagogice. Se vor face deosebiri între consilier-psiholog-psihoterapeut. Se vor cunoaște metode psihoterapeutice de consiliere și etapele de aplicare a acestora în activitatea cu preșcolarii, părinții.
Competențe dezvoltate în cadrul cursului
<ul style="list-style-type: none"> • Competențe gnosiologice: de identificare a conceptului, principiilor, obiectivelor și metodelor de consiliere educațională • Competențe de aplicare: de determinare a metodelor eficiente de consiliere individuală sau de grup a părinților și copiilor, a consilierii educaționale, uneori personale, de utilizare a textelor literare în procesul de consiliere, a metodelor psihoterapeutice de consiliere.

- **Competențe de analiză:** de evaluare a stării emotive a copiilor/părinților pentru a realiza activitatea de consiliere
- **Competențe de comunicare:** de utilizare în comunicare a unui limbaj corect, discret, tacticos.

Finalități de studii

- Să cunoască esența actului de consiliere al părinților;
- Să înțeleagă corect rolul de consilier al familiei, manifestând o serie de calități și competențe necesare pentru această funcție;
- Să manifeste dorința de a fi consilier pentru părinți și copii, să dorească să colaboreze cu familia
- Să dorească să se formeze ca un consilier, să se documenteze,...

Precondiții

Pentru cursul dat studenții vor utiliza cunoștințele din cursurile de : psihologie, pedagogie, etica profesională, psihologia vîrstelor, educația incluzivă, filosofie, anatomie, pediatrie.

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Repartizarea orelor de curs

Nr. ordine	Unități de conținut	Total ore	Ore de contact direct							
			Curs		Seminar		Laborator			
			Z	f	Z	f	zi	f	z	f
1	Concept de consiliere, consiliere educațională.		1-30	/r	1-10	/r		/r	i	/r
2	Tipuri și scopul procesului de consiliere educațională.		2		1					
3	Componentele –cheie ale procesului de consiliere – <i>diagnoza, profilaxia, reabilitarea, controlul.</i>		1		1					
4	Formele de		1							

	organizare a consilierii educaționale- individuală, frontală, de grup.									
5	Metode de consiliere educațională. Metode individuale, colective și comunitare.		2		1					
6	Metode psihoterapeutice de consiliere.		2		1					
7	Educatorul- consilier. Calități și competențe.		2							
8	Documentația educatorului- consilier		1							
9	Consilierea copilului și a familiei. Comunicarea cu familia.		1							
10	Problemele procesului de consiliere educațională.		2		1					
11	Consilierea prin texte literare, texte creștine.		2		1					
12	Parteneriatul cu familia în problemele de consiliere educațională a copiilor.		2		1					
13	Competențele		2							

3	educatorului- consilier									
4	Valorile promovate de educatorul- consilier		2		1					
5	Formarea comportamentului social la copii prin activități de consiliere		1							
6	Educarea comportamentului moral prin activități de consiliere		1							
7	Managementul consilierii educaționale		2		1					
8	Vocație, talent, măiestrie în activitățile de consiliere		1							
9	Tactul pedagogic al consilierului		1		1					
10	Stilul de comunicare al educatorului- consilier		1							
	TOTAL		3		1					
			0		0					

Tema 1- Concept de consiliere, consiliere educațională.

Consilierea- ajutor, empatie, susținere. Dezvoltarea relațiilor- consiliat- consilier

Tema 2- Tipuri și scopul procesului de consiliere educațională.

Consiliere educațională, personală, de carieră, psihologică, prevențională, în caz de boală.

Consiliere individuală, de grup.

Tema 3-Componentele –cheie ale procesului de consiliere – *diagnoza, profilaxia, reabilitarea, controlul.*

Realizarea fiecărei etape. Durata acestora. Strategii de diagnoză, de reabilitare, de control.
Tema 4- Formele de organizare a consilierii educaționale- individuală, frontală, de grup.

Încrederea și consilierea individuală. Strategii de consiliere de grup. Problemele consilierii frontale.

Tema 5-Metode de consiliere educațională. Metode individuale, colective și comunitare.

Adaptarea metodelor de consiliere la problemă, persoană, situație.

Tema 6-Metode psihoterapeutice de consiliere.

Specificarea metodelor psihoterapeutice de consiliere. Psihomontarea, consilierea prin credință, ... Teorii cu privire la consilierea psihoterapeutică.

Tema 7-Educatorul- consilier. Calități și competențe.

Calitățile personale și profesionale ale educatorului- consilier. Competențele manageriale, psihologice, pedagogice ale educatorului- consilier.

Tema 8- Documentația educatorului- consilier

Organizarea documentației educatorului- consilier.

Tema 9-Consilierea copilului și a familiei. Comunicarea cu familia a copilului prin consilierea familiei. Consilierea părinților. Deschiderea familiei și consilierea.

Tema 10-Problemele procesului de consiliere educațională.

Implicarea personală. Pregătirea personală și profesională a educatorului- consilier.

Tema 11-Consilierea prin texte literare, texte creștine.

Selectarea textelor literare pentru procesul de consiliere. Selectarea și adaptarea textelor religioase pentru procesul de consiliere. Metodologia utilizării textului literar –religios în procesul de consiliere.

Tema 12-Parteneriatul cu familia în problemele de consiliere educațională a copiilor.

Determinarea situațiilor de impact a activităților de consiliere. Convingerea familiei de importanță și avantajele activităților de consiliere educațională pentru copil, familie. Stabilirea relațiilor de parteneriat cu familia în procesul de consiliere educațională.

Tema 13- Competențele educatorului- consilier

Planificarea –organizarea activităților de consiliere. Documentarea și formarea continuă.
Monitorizarea și îmbunătățirea calității serviciilor de consiliere. Performanța activităților de

consiliere educațională.

Tema 14- Valorile promovate de educatorii- consilieri

Deschidere, dreptul copilului, onestitate, discreție, tact, empatie,...

Tema 15- Formarea comportamentului social la copii prin activități de consiliere

Acceptarea și tolerarea. Deschiderea. Integritatea.

Tema 16- Educarea comportamentului moral prin activități de consiliere

Înțelegerea, susținerea, atașament, acceptarea,... Componentele și caracteristicile comportamentului moral al copilului, adultului.

Tema 17- Managementul consilierii educaționale

Activități de proiectare- planificare. Consultarea experților. Luarea deciziei. Control. Formarea echipei.

Tema 18- Vocație, talent, măiestrie în activitatea de consiliere

Calitatea activităților de consiliere educațională. Criterii de calitate.

Tema 19- Tactul pedagogic al consilierului

Abordarea situațiilor de familie. Discreția educatorului- consilier. Lucrul asupra greșelilor. Corectarea, ghidarea, orientarea părinților.

Tema 20- Stilul comunicativ al educatorului- consilier.

Comunicare și negociere. Strategiile de convingere. Autoritatea educatorului- consilier.

Strategii de evaluare

Evaluare curentă- test scris, 1 text literar, 1 tehnică de integrare a comunității, o metodă de consiliere descrisă și aplicată la seminar (Portofoliu structurat).

Evaluare finală- examen scris- bilet cu subiecte

Lucrul individual

	Unități de	Ore	Subiectul	Produsul	Modalități
--	-------------------	------------	------------------	-----------------	-------------------

r.	conținut	lucru individual		preconizat	tipuri de evaluare
1	Concept de consiliere, consiliere educațională.				
2	Tipuri și scopul procesului de consiliere educațională.	6	Tipuri de consiliere	Lista cu tipurile de consiliere La fiecare titlu de consiliere- 2 situații concrete când se poate aplica	Suținere publică simulare
3	Componentele – cheie ale procesului de consiliere – <i>diagnoza, profilaxia, reabilitarea, controlul.</i>	10	Componentele –cheie ale procesului de consiliere – <i>diagnoza, profilaxia, reabilitarea, controlul.</i>	Elaborarea algoritmului și a etapelor procesului de diagnostică, profilaxie, control, reabilitare.	Studiu de caz Suținere publică
4	Formele de organizare a consilierii educaționale- individuală, frontală, de grup.				
5	Metode de consiliere educațională.	10	Metode de consiliere educațională	Lista metodelor (cîte 5) de consiliere-	Suținere publică

	Metode individuale, colective și comunitare.			individuală, colectivă Analiza comparativă a acestora	
6	Metode psihoterapeutice de consiliere.	6	Metode psihoterapeutice de consiliere.	Analiza 1 metode psihoterapeutice de consiliere	Organizare a acestora cu /în grupul de studenți
7	Educatorul-consilier. Calități și competențe.				
8	Documentația educatorului-consilier				
9	Consilierea copilului și a familiei. Comunicarea cu familia.				
10	Problemele procesului de consiliere educațională.	6	Problemele procesului de consiliere educațională	Elaborarea 2 liste cu probleme- 1- Din literatura de specialitate 2- Din discuțiile cu cadre	Comparare a publică

				didactice	
1	Consilierea prin texte literare, texte creștine.	10	Consilierea prin texte literare, texte creștine.	Elaborarea, precăutarea, adaptarea textelor literare și religioase	Suținere a publică, propunerea textului și a situației concrete de consiliere
2	Parteneriatul cu familia în problemele de consiliere educațională a copiilor.				
3	Competențele educadorului-consilier	16	Competențele educadorului-consilier	Elaborarea algoritmului procesului de luare a deciziei	Studiu de caz
4	Valorile promovate de educadorul-consilier	16	Valorile promovate de educadorul-consilier	Elaborarea testelor exiologice Elaborarea/precăutarea testelor axiologice	Realizarea testului cu studenții Interpretarea rezultatelor
5	Formarea comportamentului social la copii prin activități de				

	consiliere				
6	Educarea comportamentului moral prin activități de consiliere				
7	Managementul consilierii educaționale	16	Managementul consilierii educaționale	Analiza SWOT (caz indicat de profesor)	Suținere publică
8	Vocație, talent, măiestrie în activitățile de consiliere				
9	Tactul pedagogic al consilierului				
10	Stilul de comunicare al educatorului- consilier	16	Stilul de comunicare al educatorului- consilier	Training de dezvoltare/ schimbare a stilului de comunicare (adult- copil, adult- adult)	Suținere publică

Bibliografie:

1. Băban, A., (coord.) Consiliere educațională, Ed. PsiNet, Cluj-Napoca, 2001
2. Ciohodaru, E., Succesul relației între părinți și copii acasă și la școală, Humanitas Educațional, București, 2004
3. Cosmovici, A., Iacob L, Psihologie școlară, Ed. Polirom, Iași, 1998.
4. Cuznețov, L., Dimensiuni psihopedagogice și etice ale parteneriatului educațional, Chișinău, 2000

5. Gherguț, Al., Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale, Editura Polirom, Iași, 2006
6. Vărămaș, E., Consilierea și educația părinților, Editura Aramis, București, 2002
7. Ploșca, M., Consiliere în școală, București, 2007
8. Fodor D., Comunicare și consiliere, Iași, 2008
9. Corey, G., Theory and practice of counseling and psychology .Pacific Grove,C.,Brooks/ Cole, 1993
10. Young, M.E., Counseling methods and techniques.New York:merrill, 1992
11. Șaitiș D., Relația noastră cu elevii, Cluj- Napoca, 2001, Bibliografie opțională
12. „Instruirea diferențiată. Teoria inteligențelor multiple” (note de curs)
13. Philip, E., Vernon, G., ,The psychology and education of gifted children Methuen and Co.Ltd.,London,1977

Module tematice:

Modulul I teoretic:

- 1) Concept de consiliere
- 2) Etapele dezvoltării procesului de consiliere de-a lungul timpului
- 3) Tipuri și scopul procesului de consiliere educațională
- 4) Principiile procesului de consiliere

Temele: 1,2,

Modulul II metodologic:

- 1) Componentele –cheie ale procesului de consiliere – diagnoza, profilaxia, reabilitarea, controlul
- 2) Metodele procesului de consiliere (metode tradiționale, psihoterapeutice)
- 3) Formele de organizare a consilierii educaționale- individuală, frontală, de grup
- 4) Consilierea prin texte literare, creștine

Temele: 3,4,5,6,11

Modulul III organizațional:

- 1)Managementul procesului de consiliere
- 2)Documentația educatorului- consilier
- 3)Problemele procesului de consiliere educațională

Temele: 8,10,17

Modulul VI aplicativ (comunicare):

- 1)Comunicarea educatorului- consilier
- 2)Consilierea copilului și a familiei. Comunicarea cu familia
- 3)Parteneriatul cu familia în problemele de consiliere educațională a copiilor
- 4)Stilul comunicativ al educatorului- consilier

Temele: 9,12,20

Modulul V axiologic:

- 1) Personalitatea educatorului- consilier
- 2) Calitățile personale și profesionale ale educatorului- consilier. Competențele manageriale, psihologice, pedagogice ale educatorului- consilier
- 3) Valorile promovate de educatorii- consilieri
- 4) Vocația, talent, măiestrie în activitatea de consiliere
- 5) Tactul pedagogic al consilierului
- 6) Formarea comportamentului social la copii prin activități de consiliere
- 7) Educarea comportamentului moral prin activități de consiliere

Temele:7, 13,14,15,16,18,19.

CUPRINS:

Tema: Istoricul consilierii psihopedagogice.....	14
Tema: Concept de consiliere educațională.....	23
Tema: Principii ale consilierii	26
Tema: Tipuri și scopul procesului de consiliere educațională.....	38

Tema: Componentele –cheie ale procesului de consiliere – diagnoza, profilaxia, reabilitarea, controlul.....	43
Tema: Formele de organizare a consilierii educaționale -individuală, frontală, de grup.....	45
Tema: Metode de consiliere educațională.	48
Tema: Metode psihoterapeutice deconsiliere.....	51
Tema: Educatorul- consilier. Calități și competențe.....	54
Tema: Comunicarea cu familia. Consilierea copilului prin consilierea familiei.....	64
Tema: Problemele procesului de consiliere educațională.....	67
Tema: Consilierea prin texte literare, texte creștine.....	69
Tema: Managementul consilierii educaționale. Calitatea activității de consiliere educațională.....	72
Tema:Tactul pedagogic al consilierului. Codul etic al educatorului - consilier.....	82
Tema: Consilier, psiholog, psihoterapeut. Diferențe conceptuale.....	93
Tema: Consilierea familiei.....	97

GLOSARUL CUVINTELOR:

Consiliere- *Un proces în care un profesionist stabilește o relație bazată pe încredere cu o persoană care are nevoie de sprijin.*

Susținere - *A servi de suport, a ajuta, a sprijini pe cineva, a apăra, a ajuta, a întreține cu mijloace o instituție, o persoană, a rezista.*

Empatie- *Formă de intuire a realității prin identificare afectivă, tendință a receptorului de a trăi afectiv, prin transpunere simpatetică.*

Familie- *Formă socială de bază, realizată prin căsătorie, care unește pe soți (părinți) și pe descendenții acestora (copiii necăsătoriți), fizionomie caracteristică, ansamblu de trăsături comune unui grup de persoane înrudite prin sânge, totalitatea persoanelor care se trag dintr-un strămoș comun; neam, descendență.*

Comunicare- *Acțiunea de a comunica și rezultatul ei, înștiințare.*

Diagnoză- *Identificare a unui fenomen pe baza descrierii stării sale prezente.*

Ajutor- *Persoană care ajută pe alta într-o activitate oarecare (secondând-o și subordonându-i-se), sprijin, participare la efortul cuiva; îndrumare (în împrejurări dificile); asistență acordată cuiva; a fi de (sau a veni, a sta în) ajutor (cuiva) = a fi de folos (cuiva), a-l sprijini.*

Tema: Istoricul consilierii psihopedagogice

DISCURS DIDACTIC

Istoricul consilierii. Consilierea a apărut în SUA ca o nevoie creată de fenomenul de industrializare și urbanizare, sub influența următoarelor mișcări:

- a) Mișcarea de ghidare, orientare vocațională;
- b) Mișcarea privind consilierea pentru sănătate mintală și
- c) Mișcarea psihometrică.

Rădăcinile consilierii sunt în educație, istoricii științei menționându-l pe **Jessie B. Davis** ca fiind primul care a încercat să introducă **consilierea și orientarea profesională** ca parte a curriculei școlare, în perioada anilor 1898 - 1907. În 1907 el sugera ca în cadrul fiecărei ore de limba engleză să se rezerve timp pentru a ajuta fiecare elev să-și formeze o concepție despre sine ca ființă socială, implicată într-o viitoare ocupație. Un alt nume ce rămâne foarte strâns legat de consilierea vocațională este **Parson**.

- Parson acordă asistență – consiliere vocațională tinerilor,
- 1908 a fondat Biroul Vocațional din Boston, fiind prima încercare de a instituționaliza orientarea profesională,
- El este considerat "**primul consilier**",
- Cartea sa "Choosing a Vocation" (Alegerea unei profesii) a fost publicată postmortem în 1909,
- 1910 are loc prima conferință de consilierea vocațională din SUA,

- În 1913 se formează Prima Asociație Națională de Consiliere și Orientare Vocațională.

Concepția lui Parson privind consilierea și alegerea carierei se bazează pe trei premise:

1. cunoașterea de sine,
2. cunoașterea lumii ocupațiilor și
3. realizarea conexiunii între cele două.

- ✓ În 1915 se editează prima revistă de consiliere profesională - "Vocational Guidance Bulletin.
- ✓ La începutul secolului XX, ia ființă mișcarea pentru igienă mentală, mișcare ce începe cu cartea lui Clifford Beers – "Mind That Found Itself" (1908), care atrage atenția opiniei publice asupra condițiilor în care bolnavii psihici trăiesc în spitale.
- ✓ În 1909 Beers înființează Comitetul Național de Igienă Mentală.
- ✓ O altă contribuție este adusă și de studiul diferențelor dintre oameni. Această mișcare a fost stimulată de activitatea lui Alfred Binet în domeniul testării inteligenței (1895-1907).
- ✓ În 1916 apare versiune revizuită a testului sub denumirea de Testul Stanford - Binet și s-a folosit pentru prima dată noțiunea de coeficient de inteligență.
- ✓ În timpul primului război mondial, americanii au manifestat interes pentru testarea psihologică în vederea plasării indivizilor în locul militar potrivit. S-au dezvoltat astfel instrumente psihologice printre care și testele de inteligență "Army Alpha and Beta IQ".

Primul război mondial influențează rădăcinile consilierii atât din perspectivă vocațională cât și din perspectiva sănătății mentale. Consilierii, chiar dacă nu erau autori de teste, deveneau utilizatori de instrumente psihologice, formarea deprinderilor și dobândirea cunoștințelor de psihodiagnostic deveneau componente ale educației consilierilor

După cel de **al doilea război mondial**, Guvernul SUA cere pregătirea psihologilor și consilierilor pentru armată și industrie. Pe lângă utilizarea testelor standardizate în recrutarea soldaților pentru armată, se recurge și la asistarea soldaților suferinzi de "nevroza de război" de către specialiști cu educație minimă în consilierea sau psihologie clinică. În 1944 Departamentul de război instituie un program de consiliere ca răspuns la nevoile emoționale și vocaționale ale soldaților reveniți de pe front, unii rămași cu handicap.

Administrația Veteranilor înființează centre de consiliere în cadrul spitalelor, înființează poziții pentru consilieri și programe de pregătire a acestora. Acolo apare și este utilizat termenul de **consiliere psihologică**. Administrația Veteranilor are impact direct asupra programelor facultăților și centrelor universitare de consiliere, stabilind standarde ce trebuie atinse de programele doctorale de pregătire a consilierilor psihologi. În 1946 au loc o serie de modificări structurale în APA, aceasta fiind reorganizată într-o mulțime de divizii printre care și

- Divizia de Psihologie Clinică,
- Consiliere și Orientare,
- Divizia 17 după ce și-a schimbat de patru ori numele, rămâne în 1951 cu denumirea de Divizia de Consiliere Psihologică.

În decursul anilor 1940 apar și tendințe înspre asistarea "**oamenilor normali**" în depășirea problemelor psihologice. Ca reacție la Nazism, se dezvoltă psihologia umanistă, fiind binecunoscută activitatea lui Rollo May, Abraham Maslow și Carl Rogers. În 1942 Carl Rogers publică "Counseling and Psychotherapy: Newer Concepts in Practice" iar în 1951 apare "Client Centered Therapy". Este pionierul **înregistrării audio și video a ședinței de terapie**. Este interesat de studiul științific al condițiilor necesare și suficiente reușitei unei terapii. Până la Carl Rogers, consilierii sau psihoterapeuții nu puteau practica fără studii de medicină. Perioada este cuprinsă între 1951-1956 este perioada în care abordările: centrată pe client, behavioristă, psihodinamică, directivă, umanistă și existențială se extind dramatic. Au loc schimbări în atitudinile sociale, serviciile psihologice sunt din ce în ce mai căutate. Problemele profesionalizării devin principalele preocupări ale consilierii psihologice. În 1954 apare Journal of Counseling Psychology. Cercetările din domeniul consilierii pot fi astfel publicate în Journal of Counseling Psychology, dar și în Annual Review of Psychology care apare în 1950. În 1952 se înființează ACA cu numele de American Personnel and Guidance Association, nume păstrat până în 1983 când se va numi American Association for Counseling and Development. În 1992 denumirea se va schimba în American Counseling Association. În acesta perioadă apar preocupările pentru diferențierea de status între consilierii psihologi, psihiatri, asistenți sociali și psihologi clinicieni.

În 1955 într-o adresă prezidențială sunt menționate

funcțiile proprii consilierului psiholog:

- a) preocuparea majoră a consilierului este către client nu către pacient;
- b) consilierul este angajat în posturi independente, care nu-l plasează pe acesta sub direcționarea sau supervizarea specialiștilor în discipline relaționate;
- c) tehnicile și instrumentele utilizate sunt în general de abordare normativă;
- d) consilierea pune accentul pe teoriile învățării aplicate la nivel cognitiv, intelectual și rațional, fără să omită conținutul psihodinamic, ajută clienții să-și schimbe atitudinile, sistemul de valori, rareori fiind implicați în reconstituirea personalității individului;
- e) vizează mai degrabă stările de anxietate, frustrare și nu cu tulburarea;
- f) consilierii sunt cei mai abilitați profesioniști în evaluarea și aprecierea trăsăturilor umane în vederea orientării profesionale și școlare;

g) se oferă servicii de control clienților;

h) sunt accentuate calitățile și deprinderile psihologice și utilizarea lor în domeniul psihologic și social, ceea ce este opus diagnozei și remedierii psihopatiilor

Nu este o perioadă prea precoce consilierii, au loc conflicte privind statul consilierului psihologic. În raportul Comitetului de training și educație al APA din 1959, se vorbește despre “declinul consilierii psihologice”, atrăgându-se atenția asupra calității absolvenților, studenții la consilierea psihologică fiind cei respinși de programele de psihologie clinica. Spre sfârșitul anilor 50 însă are loc o dezvoltare a cercetării în consiliere ce va constitui un teren prolific pentru cercetarea anilor 1960, 1970.

În 1957 Uniunea Sovietică lansează cu succes satelitul spațial, acest lucru având efect asupra evoluției consilierii.

- **Se cerea identificarea, pregătirea și ghidarea celor mai talentați copii din școală.**
- Au apărut rapid programe de testare care au fost apoi implementate în școală.
- **O parte din profesori au fost trimiși la specializare în consiliere și orientare**
- **Numărul consilierilor școlari** (crește de patru ori), a **programelor universitare** de pregătire a consilierilor (între 1958-1964 numărul lor crește de la 175 la 475) și numărul consilierilor crește dramatic.
- Dacă în perioadă 1958 – 1959, un consilier deservea 960 de elevi, în perioada 1966 - 1967 exista un consilier la 450 de elevi, în 1999, această rată crește în medie la un consilier la 513 elevi
- În anii '60, se fac progrese în domeniul cercetării, metodologia devine din ce în ce mai riguroasă și sofisticată.

Apare literatură privind educația și trainingul consilierilor, caracteristicile personale ale consilierilor. Aplicarea tehnologiei video în educația consilierilor, dar și în educarea și consilierea clienților își are baza în cercetările anilor 70. Tot acum se remarcă Holland cu teoria sa asupra orientării profesionale.

Literatura în consiliere a fost divizată în următoarele categorii:

- empatie și alte condiții oferite de terapeut,
- destăinuirea, confruntarea și autoexplorarea,
- trainingul în deprinderile de bază necesare procesului de acordare de ajutor.

Trainingului consilierilor în deprinderile de bază i s-a acordat deosebită atenție. Principalii contribuitori sunt Carkuff, Kagan, Ivey, Gazda, Ganish, Hauer, Brammer și colaboratorii lor. Perioada cuprinsă între anii 1977-1983 este marcată de consensul general privind identitatea profesională, de dezvoltarea teoretică și empirică, fiind conduse studii de înaltă calitate în arii ale consilierii cum ar fi: consilierea centrată pe client, behavioristă, rațional-emotivă, dezvoltarea

elevilor, dezvoltarea profesională, procesul consilierii și rezultatele sale, intervenții privind cariera și de suportul social acordat consilierii.

Perioada anilor '80 este marcată de câteva provocări legate de aderarea consilierilor la organizație -

- de nevoia de a crește productivitatea cercetării în domeniul consilierii,
- de utilitatea prezentării serviciilor consilierului psiholog către societate,
- de a anticipa consecințele dezvoltării tehnologiei asupra vieții clienților (orientare profesională și educațională),
- implicarea în prevenție.

Se remarcă o profundă preocupare pentru propria dezvoltare profesională a consilierului.

Istoricul consilierii în Europa

Secolul al XX-lea este perioada de **apariție** a **consilierii psihologice ca profesie** în Europa, existând foarte mari diferențe între țările europene în ceea ce privește identitatea profesiei, unele țări având foarte clar precizate definiții, standarde de certificare și acreditare de către asociațiile și societățile profesionale.

Franța. Prima sursă bibliografică ce introduce termenul de consiliere este un articol al lui Super scris în limba franceză (Les techniques du conseil et l'analyse des interviews) în anul 1959 (Bernaud, Cohen-Scali și Guichard, 2007). Activitățile de consiliere încep să ia amploare în anii '70 ca răspuns la schimbările socio - economice din acea vreme (rata ridicată a șomajului și problemele existențiale ce însoțesc acest fenomen). În anii '60 se înființează Asociația pentru pregătirea profesională a adulților, reprezentând profesioniștii care acordau ajutor **populației fără o calificare, șomerilor**, muncitorilor imigranți, persoanelor în căutarea unui loc de muncă. **Între 1970 și 1980 numărul consilierilor vocaționali în școală se dublează.** Activități de consiliere în domeniul sănătății mentale se intensifică în anii '80, acestea vizând în special persoanele suferind de boli grave (SIDA) sau confruntându-se cu evenimente dificile (terorism, accidente, refugiere). Anii '90 extind serviciile de consiliere în domeniul social (asistenți sociali) și cel al afacerilor (resurse umane).

Publicațiile și cercetările sunt prolifiche în Franța în special în aria consilierii **vocaționale**, aria consilierii unor grupuri **minoritare specifice, psihanaliză**, consilierea în probleme relaționate de **sănătate fizică**, terapia cognitiv-comportamentală. Orientările dominante sunt psihanaliza și orientarea sistemică, mai recentă fiind orientarea cognitiv-comportamentală.

Marea Britanie. În 1901 ia ființă Societatea Britanică de Psihologie. În 1930 se realizează primul registru al psihologilor. În 1943 ia ființă primul centru de **consiliere de cuplu și de familie** în Londra, iar în 1947 existau peste 100 de astfel de centre în alte orașe britanice, care au format apoi Consiliul Național de Consiliere de Cuplu (Mace, 1958). Anul 1970 este anul de

înființare a Asociației Britanice de Consiliere, aceasta în anul 2000 schimbându-și numele în Asociația Britanică de Consiliere și Psihoterapie. În 1982 Societatea Britanică de Psihologie (British Psychological Society) a înființat Societatea de Consiliere Psihologică (Counselling Psychology Society) și la sfârșitul primului an, aceasta înregistra 225 de membri. În 1982 apare primul manual (textbook) britanic de consiliere psihologică. În 1992 Societatea Britanică de Consiliere Psihologică număra 1208 membri, cercetători sau profesioniști, fiind cea de a treia ca mărime din cele douăzeci de divizii pe care le are. Tot în 1992, Societatea stabilește oferirea de diplome în consiliere psihologică. În 1994 apare Divizia de Consiliere Psihologică cuprinzând membri cu diplomă în consiliere psihologică sau echivalentul acesteia. În 1996 ea număra 200 de membri. În 1982 apare Counseling Psychology Section Newsletter, în 1986 acesta devine Counseling Psychology Section Review, iar în 1989 rămâne sub denumirea de Counseling Psychology Review. Paralel, în 1988 apare Counseling Psychology Quarterly. **Woolfe și Dryden** (1996) consideră consilierea psihologică încă în perioada “copilăriei sale” întrucât chiar dacă interesul pentru cercetarea a crescut, totuși puține publicații conțin abordări cantitative. Modelul “om de știință-practician” este încă mai degrabă o aspirație decât realitate, este de asemenea deficitară literatura privind rolul evaluării în procesul terapeutic, lipsesc cercetările în domeniul trainingului consilierilor chiar dacă ele sunt prezente în sfera supervizării.

În **Belgia** este reglementată legal activitatea de orientare vocațională.

În **Germania** psihologii pot practica psihoterapie sub supervizarea medicilor, dar Asociația Psihologilor Germani oferă certificare în psihologie clinică/psihoterapie în urma unui program de formare de trei ani.

Ungaria are anumite reglementări pentru practicarea psihoterapiei. În ceea ce privește pregătirea postuniversitară în psihoterapie există reglementări în **Belgia, Danemarca, Estonia, Finlanda și Italia.**

Romania

Trei dintre elevii lui Wundt – **Eduard Gruber, Constantin Rădulescu Motru și Florian Ștefănescu Goangă**, înființau primele laboratoare de psihologie din România în 1983 la Iași, 1906 la București și 1921 la Cluj. Numele lui **Rădulescu Motru se leagă primele eforturi de a asigura psihologiei statutul de știință** în România, prin organizarea primei catedre de psihologie. Numele lui **Florian Ștefănescu Goangă** se asociază cu primele eforturi legate de **dezvoltarea ariei aplicative** a psihologiei. A fost un militant neobosit pentru organizarea serviciilor de psihologie aplicată în armată, tribunale pentru copii, închisori de minori, a serviciilor de orientare și selecție de personal, a realizării fișei de observație și a examinării psihologice a elevilor în școală. În 1929 cartea sa cu titlul “Selecțiunea capacităților și orientarea profesională” este publicată. Aptitudinile și evaluarea acestora reprezintă aria de mare interes

pentru Florian Ștefănescu Goangă, militând pentru diferențierea învățământului în funcție de aptitudinile elevilor, vizând atât copiii cu debilitate mentală, dar și copiii supradotați.

În perioada 1936-1940, un rol important îl au Institutele psihotehnice de la București, Iași și Cluj, ele având una dintre sarcini aceea de a elabora metode de evaluare a abilităților pentru oficiile de orientare profesionale. În anii 1940 dispar atât institutele cât și oficiile de orientare profesională. În 1940 **Florian Ștefănescu Goangă** publică primul instrument românesc de evaluare a inteligenței – Măsurarea inteligenței. Tot în această perioadă apar interese pentru măsurarea aptitudinii motorii (**M. Peteanu**), a temperamentului și caracterului (**Nicolae Mărgineanu, D. Todoranu**), aplicarea și interpretarea testului Rorschach (**G. Marinescu, L. Copelman**), fiind adaptate și create o serie de teste, chestionare, aparate etc. (**Roșca și Bejat, 1976**). **I.M. Nestor, D. Salade, I. Holban** exprimă în lucrările lor ideea necesității laboratoarelor de psihologie în școli și a activităților de pre-orientare profesională a elevilor. De o atenție deosebită se bucură educația copiilor cu nevoi speciale (cu deficiențe și supradotați) – **Alexandru Roșca, Florian Ștefănescu Goangă, Florica Bagdasar**. În 1930 **T. Arcan, N. Mărgineanu, V. Pavelcu, Al. Roșca și G. Zapan** publică lucrarea cu titlul “Teoria statistică matematică a orientării și selecției profesionale”, iar **I.M. Nestor** editează în 1939 cartea sa numită “Orientare profesională. Partea I: Organizarea”. **Al. Roșca, G. Cotul și I.M. Nestor** publică o serie de articole cu privire la orientarea persoanelor cu deficiențe și a persoanelor delincvente. Aceșii autori realizează și primele monografii profesionale. **A. Chiapella** abordează problematica orientării profesionale în armată. În 1930 **T. Arcan, N. Mărgineanu, V. Pavelcu, Al. Roșca și G. Zapan** publică lucrarea cu titlul “Teoria statistică matematică a orientării și selecției profesionale”. **I.M. Nestor** editează în 1939 cartea sa numită “Orientare profesională. Partea I: Organizarea”. **Al. Roșca, G. Cotul și I.M. Nestor** publică o serie de articole cu privire la orientarea persoanelor cu deficiențe și a persoanelor delincvente. Aceșii autori realizează și primele monografii profesionale. **A. Chiapella** abordează problematica orientării profesionale în armată.

În 1964 ia ființă Asociația Psihologilor din România. În 1974 – 1975 au fost organizate mai multe dezbateri pe tema orientării școlare și profesionale. **În 1966 apare meseria de psiholog școlar** și se organizează primele cabinete de orientare școlară și profesională. Se publică lucrări cu privire la metode de cunoaștere a elevilor, profesiograme, monografii profesionale (**M. Peteanu, I. Holban, I. Radu**), interesele cognitive și aspirațiile elevilor, relația acestora cu alegerea carierei potrivite (**A. Chircev**).

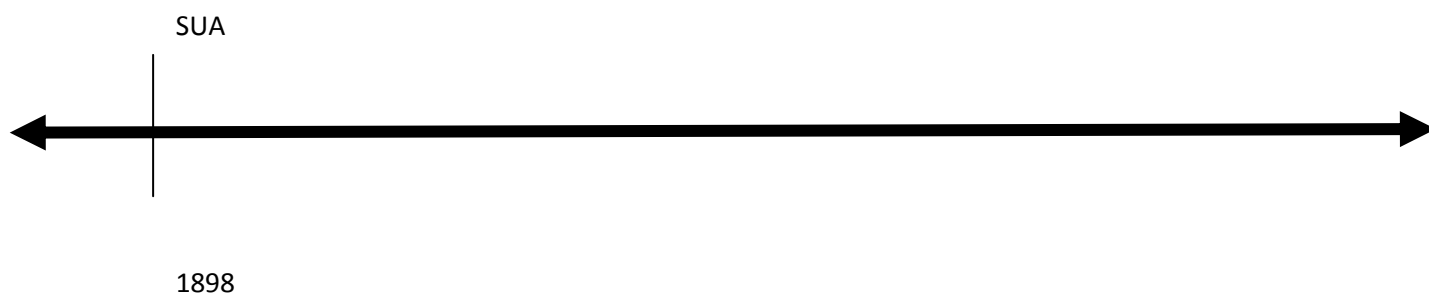
În anii 1971 și 1973 apar următoarele lucrări de orientare școlară și profesională – “Studii de orientare școlară și profesională” (**A. Chircev, D. Salade, C. Botez, M. Bejat, A. Cosmovici, M.**

Ghivirică, I. Holban, M. Mamamli, C. Zahirnic), “Selecția și Orientarea profesională” (C. Botez, M. Mamali, P. Pufan) și “Orientarea școlară” (I. Holban).

Hotărârea Plenarei a CC al PCR din 18-19 **iunie 1973 prevedea organizarea laboratoarelor și a cabinetelor de orientare școlară și profesională.** În 1975 I. Vianu publică “Introducere în psihoterapie”. Se intensifică de asemenea preocupările pentru dezvoltarea instrumentelor de psihodiagnostic. Începând cu anul 1977 sub influența ideologiei comuniste, declinul psihologiei ca știință și a ramurilor sale aplicative este evident (Popa și Aniței, 2003). După 1989 reapar programele universitare de formare a psihologilor. Din 1990 au fost încercări de reglementare prin lege a profesiei de psiholog. Treptat, treptat spre sfârșitul anilor '90 și începutul anilor 2000 se organizează programe de masterat în domeniul psihoterapiei și a consilierii psihologice. Apar asociațiile profesionale orientate pe școli ce oferă un cadru de formare a specialiștilor în domeniul consilierii psihologice. Anul 2007 este anul cel mai important, deoarece sunt publicate regulamentele Colegiului Psihologilor de acreditare a psihologilor în diferite domenii aplicative, printre care și consilierea psihologică.

Sarcini pentru seminar:

1. Completați axa timpului. Scrieți în partea de jos anul demarării acțiunilor de consiliere în țară, în partea de sus- denumirea statului.

2. Analizați dezvoltarea serviciilor de consiliere în RM referindu-vă la specialiștii care sînt capabili să presteze aceste activități.

.		
.		
.		
.		

Tema: Concept de consiliere

DISCURS DIDACTIC

<p align="center">Consiliere înseamnă:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sfătuire • consolare • înțelegere a altei persoane • ajutorare • empatie • ascultare activă • pătrundere în problemă • stabilirea relațiilor corecte interumane • asistență psihologică • terapie 	<p>-----</p> <p>-----</p> <p>-----</p> <p>-----</p> <p>-----</p> <p>-----</p> <p>-----</p> <p>-----</p> <p>-----</p> <p>-----</p> <p>-----</p> <p>-----</p> <p>-----</p> <p>-----</p>
--	---

<ul style="list-style-type: none"> organizarea ședințelor cu personalul 	<p>-----</p> <p>-----</p> <p>----</p>
--	---------------------------------------

Definirea conceptului

- ✚ *Consilierea* este un proces în care un profesionist stabilește o relație bazată pe încredere cu o persoană care are nevoie de sprijin. Această relație asigură exprimarea ideilor și sentimentelor în legătură cu o problemă și oferă sprijin în clarificarea sensurilor fundamentale, în identificarea unor pattern-uri valorice pe baza cărora se pot formula soluții.
- ✚ *Consilierea* asigură asistența individului în explorarea și înțelegerea propriei identități, îl sprijină în dezvoltarea unor strategii de rezolvare a problemelor și luare a deciziei.
- ✚ Prin *procesul de consiliere* se poate ajunge la o înțelegere mai profundă a gândurilor, a trăirilor emoționale care asigură șansele unui nivel optim de dezvoltare a resurselor personale.
- ✚ *Consilierea* este acel tip de terapie care are la bază o relație interumană, se bazează pe abilități de comunicare și este centrată pe persoană, pe problemă și utilizarea principiilor de relaționare pentru autocunoaștere, acceptarea emoțională a clientului și cunoașterea resurselor personale.

În consiliere s-au conturat patru direcții de abordare a problemelor cu care se poate confrunta individul pe parcursul evoluției sale:

- intervenția în situații de criză,
- intervenția ameliorativă,
- prevenția, cotidian,
- intervenția formativă și de dezvoltare .

Caracteristici ale consilierii educaționale

Consilierea educațională posedă următoarele caracteristici:

- Consilierea vizează persoane normale din punct de vedere psihologic, adică fără tulburări psihice, de personalitate, deficiențe intelectuale sau de altă natură.
- Ea se adresează persoanelor care se confruntă cu factori de stres în viața cotidiană și îi ajută să le facă față și astfel să-și amelioreze calitatea vieții.

1. Consilierea educațională se bazează din punct de vedere teoretic pe două modele:

- modelul educațional și
- modelul dezvoltării.

<p>Modelul educațional pornește de la ideea că individul – este capabil să învețe comportamente noi, sarcina educatorului consilier fiind aici aceea de a-l învăța pe copil aceste strategii.</p>	<p>Modelul dezvoltării promovează ideea optimizării persoanei</p>
--	---

2. Consilierea educațională își propune prevenirea **problemelor** ce pot apărea în dezvoltarea armonioasă a copilului și tânărului. Pentru a se realiza această prevenție, strategia de urmat este depistarea precoce a factorilor de risc și acțiunea asupra acestora, înainte să declanșeze crizele.

Obiectivele consilierii educaționale

- Promovarea sănătății și a stării de bine, în sensul de funcționare optimă din punct de vedere somatic, fiziologic, mintal, emoțional, spiritual și social;
- Dezvoltare personală: cunoaștere de sine, imagine de sine, capacitate de decizie responsabilă, relaționare interpersonală armonioasă, controlul stresului, tehnici de învățare eficiente, atitudini creative, opțiuni vocaționale realiste;
- Prevenție: a comportamentelor de risc, a neîncrederii în sine, a conflictelor interpersonale, a dificultăților de învățare, a disfuncțiilor psihosomatice, a situațiilor de criză.

Sarcini pentru seminar:

1. Priviți tabelul cu semnificațiile consilierii ca proces. Reflectați și completați partea dreaptă a tabelului, indicând acele activități de consiliere în care vă implicați personal.
2. Descrieți cum realizați obiectivul 2 (obiectivele consilierii educaționale).

Principiile generale ale consilierii –

- **Independența** semnifică autonomia motivațională a serviciilor de consiliere față de interesele politice, economice, de afaceri (financiare sau materiale) sau de orice altă natură.
- **Informarea comprehensivă:** consiliatului are dreptul la toate categoriile de informații necesare soluționării problemelor sale. Consilierul va oferi informații și surse de informare actuale, corecte, verificate și nediscriminatorii. Sursele de informare recomandate de consilier (în formă verbală, pe suport hârtie, medii audio-video, TIC etc.) trebuie verificate anterior pentru a fi direct și ușor accesibile, cât și adecvate nivelului de instruire a consiliatului.
- **Imparțialitatea** se referă la evitarea atitudinilor partizane față de client (consiliat), tratarea în funcție de nevoia sa expresă de a primi servicii de consiliere, fie că face obiectul unei abordări individuale sau de grup. Nevoile clienților sunt abordate individual și nu fac obiectul unor clasificări ierarhice sau de prioritate. Uneori, grupul de consiliere facilitează satisfacerea concomitentă a nevoilor de același fel la clienți diferiți. Serviciile de consiliere se acordă tuturor, indiferent de clasa socială sau de nivelul cultural, religie, rasă, culoare, circumstanțe financiare, sex sau handicap.
- **Confidențialitatea** înseamnă păstrarea secretului asupra informațiilor furnizate de client în timpul sesiunilor de consiliere. Se bazează pe captarea și menținerea încrederii asupra confesiunii făcute de cel consiliat. Cadrul confidențialității implică acordul clientului și / sau concordanța cu cadrul legal în vigoare care stipulează cazurile în care se pot furniza terților informații despre persoana consiliată. În interesul rezolvării problemelor clientului, consilierul poate face cunoscute doar anumite categorii de date neutre părților terțe legitime (alți practicieni în consiliere, cercetători, părinți, profesori) atunci când se asigură de sprijinul tacit sau exprimat al acestora.

Informațiile obținute de la persoana consiliată rămân confidențiale, cu excepția următoarelor situații:

- Persoana consiliată este un pericol pentru sine și / sau pentru alții.
 - Persoana consiliată cere ca informația să fie furnizată și terților.
 - Autoritățile din sfera juridică solicită oficial informații despre persoanele consiliate implicate în investigații de natură juridică.
- **Demersul educativ.** Actul consilierii presupune un proces de învățare pentru ca persoana consiliată să poată face față schimbării, tranziției, să devină flexibilă și adaptabilă. Ca

proces educativ, consilierea de orice tip ”tinde către conturarea unui proiect personal coerent...și în legătură cu realitatea socio-culturală și economică. Dacă în urma actului consilierii beneficiarii acestui serviciu sunt capabili să se ajute singuri, scopul acesteia este atins.” (Jigău, 2001).

- **Libertatea deciziei.** Prin consiliere, clientul primește informații dar nu i se asigură rezolvarea problemelor lui. El este ajutat / asistat în scopul cultivării abilității de a lua singur decizii, a face alegeri, a dezvoltării unei atitudini active de căutare, formare, educație, practică pentru a întreprinde ceva pentru ei înșiși.
- **Continuitatea.** Consilierea este un proces care, pentru a fi eficient, se derulează în timp. Presupune o pregătire prealabilă, iar conținutul său trebuie adaptat momentului dezvoltării individului în anumite etape de vârstă, devenind mai intensivă în momentele cruciale ale vieții, când opțiunile sunt multiple și contradictorii.
- **Direcționarea pozitivă.** Consilierea trebuie să fie dominant pozitivă și axată pe calitățile / aspirațiile individului, evitând restricțiile, constrângerile externe, compensând dizabilitățile; actul consilierii va tinde, ca act finalizat, spre obținerea unei concordanțe între ceea ce poate, ceea ce dorește și ceea ce trebuie să facă un individ.
- **Deschiderea spre dezvoltare personală.** Scopul final al oricărui serviciu de consiliere este acela de a prilejui dezvoltarea personală a persoanei consiliate (ca ființă umană completă, din punct de vedere fizic, psihic, spiritual) de a fi o provocare stimulativă, o sursă de satisfacție și afirmare în plan social, profesional, familial.
- **Caracterul preventiv** al actului de consiliere poate fi imediat, prin evitarea unor pericole care ar amenința în vreun fel persoana consiliatului, sau de durată, prin pregătirea persoanei pentru a face față schimbărilor (uneori bruște și dureroase) ce ar putea interveni de-a lungul vieții sale.

Principiile etice în consiliere

1. Promovarea, menținerea, dezvoltarea sănătății psihice și educaționale . Pentru a putea respecta acest principiu este necesar să știm ce este sănătatea în opoziție cu boala, cu dificultățile educaționale și care sunt indiciile lor?

Becker și Minsell (1986) prezintă următorii indicatori ai stării de sănătate și de boală, la care adăugăm indicatorii de echilibru persoanămediu educațional.

2. Interzicerea acțiunilor non-etice. relații sexuale cu clientul, avantaje materiale obținute ca scop al consilierii, obligații impuse clientului de către consilier. Acest pericol este mai mare în psihoterapie decât în consiliere, el fiind totuși prezent și în consiliere. Relația specială dintre

partenerii procesului psihoterapeutic sau de consiliere creează tentații afective, materiale sau chiar sexuale. Atunci când li se da curs, aceste tentații pot genera dependența afectivă a clientului deturând scopurile consilierii, întârziind sau blocând procesul consilierii. Dependența afectivă prezenta în toate tipurile de terapie, inclusiv în consiliere este benefică în prima parte a procesului terapeutic, când se construiește climatul afectiv absolut necesar – în partea a doua fiind negativă.

L.Brammer și E.Shostrum(1968) arată în acest sens că gradul de apropiere al unei relații de ajutor poate atinge patru niveluri:

- a. nivelul prieteniei;
- b. nivelul întâlnirii;
- c. nivelul altruist;
- d. nivelul erotic.

Nivelurile cele mai adecvate unei relații terapeutice și de ajutor considerăm ca sunt alături de acești autori – nivelul întâlnirii și al altruismului.

3. Respectul reciproc. Acesta este asigurat de către consilier prin statutul său profesional, prin competența și prin rezultatele sale practice dar și prin atitudinea sa umană de a se raporta ca om, la o altă ființă umană. Viziunea umanistă (Maslow, Rogers) este cea mai generoasă pentru conturarea contextului filozofico-psihologic în care se poate manifesta consilierea.

Situarea consilierului într-o poziție de superioritate sau inferioritate față de consiliat denaturează relația și afectează principiul respectului reciproc. Din punct de vedere al consiliatului alegerea consilierului este o primă dovadă de manifestare a respectului față de acesta. Respectul reciproc se câștigă permanent pe parcursul procesului de consiliere, atât de către consilier cât și de către consiliat. Consilierul trebuie să evite atât umilirea clientului cât și mila față de consiliat. Ajutorul oferit de către consilier este unul profesionist și nu etic sau religios care să includă conceptul de milă. În acest sens arată C.Oancea (2002) consilierea poate fi înțeleasă ca o înclinație, ca o capacitate de a acorda ajutorul dar prin profesionalizare consilierul devine competent să asigure ajutorul profesionist.

4. Principiul confidențialității. Este necesar deoarece în procesul consilierii se vehiculează informații personale care privesc viața și interesele clientului. Asigurarea confidențialității conduce la creșterea încrederii consiliatului în consilier și în procesul consilierii.

Confidențialitatea este o condiție a tuturor formelor de intervenție socio-psiho-educatională dar în ceea ce numim consiliere educațională în forma sa individuală se raportează la cuplul consilier – client iar în forma sa de grup se raportează la interesele și scopurile grupului respectiv.

5. Principiul „adevărului personal” al consiliatului în unitate și în acord cu adevărul moral. „Adevărul personal” este vectorul lumii personale a consiliatului ca sinteză între structura sa de personalitate și contextul socio-uman în care el trăiește. El nu este opus adevărului moral ci este doar propriu, specific unui subiect sau altuia. Boala, tulburarea psihică sau dificultatea educațională pot fi considerate consecințe ale „păcatelor”, dar nu în sens religios ci în sensul celui dezechilibru între rațiune, afect și voința la care se referea însuși Platon. Datoria componentei raționale este de a le controla pe celelalte, îndeosebi tendința naturală către plăcere este necesar să fie contracarată de înțelepciune și prudența (apud C. Oancea, 2002). Aristotel în *Morala Nicomahică* argumentează ideea că nevoia comparației cu sine este rezultatul unui proces social, al comparației cu altul.

Consilierul are rolul de a pătrunde prin abilitățile sale în această lume personală și de a descoperi acest „adevăr personal” la care să-și raporteze acțiunea de modelare. Insight-ul, cum se numește el în psihoterapie, este fundamental pentru asigurarea succesului consilierii.

Dar sănătatea și durata rezultatelor obținute în procesul consilierii depind de acordul între adevărul personal și adevărul moral. O consiliere care nu ține seama de „adevărul moral”, de valorile morale general acceptate nu poate fi o consiliere justă și de durată (Exp. Consilierea unui delincvent sau criminal).

5. Principiul non-agresivității consilierii. Consilierul însuși trebuie să se afle în starea psihică de echilibru și satisfacție personală pentru a evita orice manifestare agresivă prin limbaj verbal, mimică sau gestică. Această stare se obține prin pregătirea de specialitate a consilierului, prin supervizarea acțiunilor sale de consiliere sau prin discuția sa profesională cu un coleg. În ceea ce privește agresivitatea clientului ea poate fi admisă doar ca „eliberare”, „descărcare”, catharsis al impulsurilor agresive blocate, al stress-ului cotidian. Identificarea unor manifestări agresive grave trebuie să conducă la orientarea clientului către alte forme de asistență psihologică sau psihiatrică.

6. Principiul influenței benefice și nu al manipulării. Consilierea este un proces de influență, de orientare, de modelare a clientului dar cu acordul acestuia. Prin mecanismul interiorizării această influență a consilierului este asumată de către consiliat. Manipularea care presupune reducerea gradului de conștientizare și de acord intern al subiectului (R. Mucchielli, 2002) nu este benefică pentru dezvoltarea potențialului psihologic sau educațional al consiliatului. Consilierea educațională mai mult decât alte tipuri de consiliere – care este în prezent formulată în termenii eficienței – presupune descoperirea și stimularea capacităților de inițiativă, autonomie și responsabilitate a clientului.

8. Principiul neculpabilității. Consilierea nu este un proces de judecată care se încheie cu pronunțarea unui verdict ca „vinovat” sau „nevinovat” ci un proces de clarificare, de orientare

învățare care se finalizează cu creșterea potențialului de sănătate și responsabilitate a subiectului. În procesul consilierii sau la celelalte nivele ale intervenției socio-psiho-educăționale folosirea mecanismului psihologic al culpabilizării și trăirea sentimentelor de vină sunt inadecvate, ineficiente, chiar maladive.

Într-un tablou al semnelor de boală, vinovăția și autoculpabilizarea sunt indicatori ai stării de boală. Formarea profesorului – consilier presupune trecerea conștientă de pe poziția critică, de evaluare și etichetare a profesorului pe poziția de susținere și responsabilizare a consilierului (A.Băban, 2001). De exemplu, formulările profesorului „de ce nu faci așa?”, „băieții nu ar trebui să plângă!” se pot transforma în propoziții incomplete cum ar fi: „crezi că poți să faci și altfel?”, „dacă simte nevoia orice om poate să plângă!”.

Principiile pedagogice in consiliere

1. Optimismul pedagogic. Se referă atât la posibilitățile ființei umane de a se modela, de a se transforma, de a se dezvolta cât și la forța benefică a consilierii și a disciplinelor educaționale în general. Consilierul pornește în demersurile sale de la nivelul maxim al optimismului pedagogic ajungând în procesul consilierii și în relația directă cu consiliatul la nivelul optim al acestui principiu. Atitudinea sa optimistă nu trebuie să fie nejustificată și „afișată” în mod ostentativ subiectului consiliat. De exemplu: „Nu este nici o problemă!”, „Lasă că totul va fi bine!”. De asemenea consilierul trebuie să evite situațiile de un pesimism extrem: „Vai ce problemă gravă!”. Aceasta se reglează treptat pe măsura desfășurării procesului consilierii.

2. Încrederea reciprocă . Este în corelație directă cu optimismul pedagogic, asigurând o personalizare crescută relației consilier – consiliat. Încrederea reciprocă are o structură predominant afectivă fiind cea care creează climatul optim de acțiune a influențelor modelatoare ale consilierii. Încrederea reciproca, dar mai ales al subiectului consilierii in consilier deriva din viziunea umanista (Maslow, Rogers, Egan) mai veche sau mai noua care creează si asigură climatul cel mai cald, apropiat si benefic procesului de consiliere.

După „baia de încredere” pe care consilierul educațional o face subiectului care i se adresează acesta este pregătit să asimileze și celelalte transformări care urmează și să se adapteze mai bine la mediu.

3. Evoluția consiliatului, urmărirea și constatarea unui progres treptat în procesul consilierii. Succesele parțiale vizibile constituie o garanție și un mecanism de eficiență al procesului consilierii. În primele întâlniri de consiliere este benefic ca subiectul să înregistreze un succes în atingerea obiectivelor propuse de comun acord cu consilierul. Sublinierea acestui succes este o condiție a pregătirii obținerii de noi succese într-o înlanțuire firească. Literatura de specialitate psihoterapeutică și de consiliere subliniază faptul că primele întâlniri consilier-

consiliat sunt eficiente dacă se situează sub „semnul evenimentului”. Subiectul care se adresează unui consilier trebuie să trăiască în primele întâlniri sentimentul de așteptare împlinită. Pentru a se produce această stare consilierul trebuie să-l întâmpine cu atenția și considerația pe care până atunci subiectul nu le-a primit, pentru a-i asigura starea de eveniment, necesară procesului de consiliere.

4. Transmiterea de informații și experiență. Este un proces bilateral atât de la consilier la consiliat cât și invers. Întrebarea consiliatului, răspunsul consilierului, exemplele vehiculate fac parte din procesul pedagogic biunivoc de învățare socială (P. Mureșan, 1980). Sensul biunivoc al schimbului de informații, experiență, trăiri, comportamente poate fi amendat astfel:

- consilierul nu trebuie să arate că este atotștiutor, să facă exces de teorii, legi, răspunsuri gata pregătite
- consilierul să se abțină să dea exemple din viața și experiența personală
- mecanismul esențial al transmiterii de informații și experiență trebuie să fie explicația problemelor, a situațiilor existențiale dificile pentru consiliat (C., Enăchescu, 1999).

5. Principiul orientării ca principiu de acțiune educațională. Constă în concentrarea procesului consilierii spre zona de întâlnire între predispozițiile, înclinațiile, capacitățile subiectului cu dorințele, interesele, aspirațiile sale și cu necesitățile socio-economice la un moment dat. Întâlnirea celor trei vectori instrumental, motivațional personal și cel social – util este modalitatea cea mai eficientă de acțiune a principiului orientării. Consilierea educațională mai mult decât alte tipuri de consiliere activează principiul orientării subiectului individual sau de grup către cunoașterea și autocunoașterea înclinațiilor și aspirațiilor proprii, către informarea obiectivă despre lumea profesiunilor și către evaluarea corectă a necesităților socio-economice la un moment dat. Principiul orientării devine eficient dacă reușește să asigure „întâlnirea” între cele trei categorii de factori.

6. Principiul adaptării de origine piagetiană. Explică circularitatea progresivă între asimilarea mediului de către copil și acomodarea copilului la mediu, circularitatea care asigură echilibrul dinamic între persoană și mediu.

Semnificația pedagogică a principiului adaptării ca principiu al consilierii se referă la clarificarea și creșterea rolului culturii și educației la transformarea mediului problematic de către subiect, la transformarea propriei persoane pentru a restabili echilibrul acestuia cu mediu său.

Cultura și educația au rolul de a „filtra”, problematica mediului social și de a oferi soluții din ce în ce mai echilibrate și mai adecvate. Cultura și educația blochează impulsurile biologice, agresive ale clientului favorizându-le pe cele valorice (C., Păunescu, 1988).

7. Principiul integrării. Se poate raporta atât la componenta psihică de sinteză cognitivă (piramida noțiunilor), la sinteză motivațională (piramida trebuințelor - Maslow) la sinteza

personalității (personalitatea = suprasistem, viziune cibernetică), cât și la componenta socială specifică pentru procesul consilierii.

Dacă realizarea echilibrului intern este mai mult obiectivul psihoterapiei, realizarea echilibrului extern cu mediul familial, școlar, profesional este obiectivul predominant al consilierii.

Integrarea cu sine se referă la creșterea treptată a unității și a armoniei interne între noțiunile, sentimentele și comportamentele față de propria persoană. Integrarea cu mediul se referă la unitatea crescândă dintre cerințele interne și cele externe ale mediului social.

8. Principiul managementului sau al artei de a conduce un proces interpersonal complex.

Deoarece se adresează nivelului conștient al persoanei consilierea are un caracter preponderent directiv în comparație cu psihoterapia care se adresează și nivelului inconștient fiind de durată mai lungă. Dar această directivitate nu înseamnă comandă și control ci convingere și orientare. Informarea și învățarea ca acțiuni specifice consilierii educaționale se pot realiza prin tehnici predominant directive, confruntative (P.Burnard, 1989).

Principiile psihologice în consiliere

1. Transferul. Înțelegem transferul așa cum a fost definit de P.P.Nevanu⁴, ca raport și proces de interacțiune dintre două sisteme (de acțiune, informaționale, de personalitate) cu efect de transport sau transmitere a unui model dintr-unul în celălalt. În această viziune transferul se întâlnește în toate tipurile de relații umane. Dar cel care a studiat transferul ca mecanism al terapiei și vindecării a fost S.Freud. Deși inventat de Freud, transferul în procesul consilierii se deosebește de transferul psihanalitic.

Dacă în cazul transferului psihanalitic acesta reprezintă în primul rând repetiția oricărei reacții anterioare, repetiția patologică a problemei subiectului în relația sa cu analistul, a dorințelor și fantasmelor sale inconștiente⁵ în procesul consilierii transferul se realizează între cele două Euri. Astfel, în prima etapă se produce un „transfer proiectiv” de la client către consilier. Clientul proiectează asupra consilierului propriile sale „probleme” ca întrebări legate de anumite situații critice personale cu care este confruntat iar consilierul preia întrebările clientului pentru a-i oferi acestuia răspunsuri. În cea de-a doua etapă consilierul elaborează răspunsul la nivelul Eului său pe care îl comunică printr-un mecanism de transfer cu valoare de explicare – consiliere Eului clientului său (C.Enăchescu, 1999).

2. Interiorizarea. Este acțiunea care asigură trecerea pe plan intern a „explicației” consilierului, recunoașterea ei ca personală, proprie Eului subiectului. Acesta reprezintă mecanismul care garantează eficiența oricărui proces de modelare a personalității. Numai dacă din „sfat” al altuia devine soluție proprie acesta devine operațional și poate fi exteriorizat ca

decizie și acțiune transformatoare. Tendința consilierilor începători de a oferi de la începutul procesului de consiliere ei înșiși soluții la problemele subiecților educaționali, de a „veni” cu lista de soluții pregătită de acasă nu favorizează procesul de elaborare a soluției optime pentru clientul respectiv. Interiorizarea are nevoie de un timp de elaborare a soluției optime în relația client – consilier, de un timp de „gestație” a soluției, pentru a putea fi viabilă.

3. Conștientizarea problemei, a soluției, a căilor de acțiune. Reprezintă principiul psihologic prin care persoana devine cu adevărat conștientă, poate verbaliza, poate formula clar și rațional o problemă, poate explica o soluție sau căile prin care s-a ajuns la ea.

Conștientizarea are grade diferite de manifestare dar aceasta poate fi aparentă. Avem impresia că suntem conștienți de o anumită problemă dar nu o putem formula rațional, nu o putem explica. Până la un anumit punct conștientizarea se identifică cu verbalizarea ei. Explicația este o fază superioară a conștientizării. Putem explica o anumită problemă numai dacă suntem conștienți cu adevărat de ea. În acest sens poate fi prezentat exemplul frecvent al elevilor care atunci când nu învață suficient se justifică spunând: „știu dar nu mă pot exprima”. În consilierea educațională modernă conștientizarea parcurge toate etapele rezolvării de probleme: identificarea problemei, definirea acesteia, calibrarea ei, diferențierea alternativelor de rezolvare și alegerea variantei optime pentru subiect.

4. Empatia. După C. Rogers „a fi empatic înseamnă a percepe cadrul intern de referință al altuia cu toate componentele sale emoționale „ca și cum” ai fi cealaltă persoană, dar fără a pierde condiția de „ca și cum”. S. Marcus³ subliniază structura complexă a empatiei, nu numai afectivă ca în simpatie ci și cognitivă. Același autor explică mecanismul psihologic al empatiei prin intermediul a trei condiții :

- condiția externă – prezența unui model extern de comportament – condiția internă și cea mai importantă care se referă la : sensibilitatea pentru trăiri emoționale, o viață afectivă bogată și suplă,
- experiență emoțională, posibilități evocatoare și imaginative care asigură integrarea stărilor altora, dorința de a comunica, un contact viu cu propria viață emoțională.
- Cea de-a treia condiție fundamentală pentru comportamentul empatic este credința în convenție. În comportamentul empatic persoana se transpune „în pielea” partenerului fără a-și pierde propria identitate. Pentru activitatea de consiliere este necesară dezvoltarea predispozițiilor pentru comportamentul empatic al consilierului, transformarea lor în aptitudini și chiar în trăsături de personalitate.

5. Actualizarea . Este – consideră C. Enăchescu⁸ – procesul de înaintare a individului în propria sa viață, evitând dificultățile și beneficiind din plin de situațiile favorabile. Aceasta implică o adaptare a posibilităților sale la „presiunile” exterioare ale vieții în scopul evitării

producerii conflictelor, a situațiilor frustrante, a eșecurilor sau chiar a stărilor nevrotice. Din punctul de vedere al consilierii educaționale, „actualizarea” reprezintă principiul libertății persoanei consiliate de a alege cele mai potrivite soluții pentru ea din cele oferite de viață. Alegerea o dată făcută implică asumarea unei responsabilități, tenacitatea în acțiunile întreprinse, menținerea ritmului de activitate, urmărirea scopului propus. Având un caracter de permanentă intervenție la dispoziția oricărei persoane consilierea este considerată o „situație de actualizare” a individului, vizând relațiile acestuia cu evenimentele realității trăite și evaluând anticipativ pe cele ce urmează să se desfășoare, el fiind în acest sens prevenit și pregătit pentru a face față cu un maxim de eficiență la întâlnirea cu acestea.

6. Autenticitatea. Principiul autenticității este de origine rogersiană dar are o semnificație specifică în consiliere. Deși consilierea este un proces „ca și cum” el este în același timp o comunicare autentică, deschisă, directă, sinceră. Însăși eficiența consilierii este determinată de gradul de autenticitate al subiectului, de deschiderea și sinceritatea sa și în aceeași măsură de măiestria consilierului. Dar acesta nu-și poate valorifica toate valențele sale dacă subiectul nu este el „însuși” în raport cu sine, cu consilierul și cu situațiile de viață. Subiectul consilierii educaționale poate fi „el însuși” dacă se respectă condițiile astabilite (climat afectiv, încredere, optimism) despre care am discutat deja.

7. Tranzacția. Procesul consilierii nu este o dirijare, o constrângere a clientului de a realiza anumite scopuri prin anumite mijloace alese de consilier. El reprezintă o permanentă tranzacție între consilier și consiliat în viziunea celor mai moderne școli tranzacționale (vezi analiza tranzacțională – E. Berne, managementul educațional sistemico-situațional) atât în ceea ce privește obiectivele optime pentru subiect cât și mijloacele de realizare a lor.

Procesul de tranzacție sau negociere pentru a fi eficient trebuie să îndeplinească anumite condiții:

- inițiativa subiectului (atunci când subiectul vine singur la consilier și nu este trimis)
- receptivitatea profesională a consilierului;
- clarificarea de comun acord a „problemei”;
- identificarea unor obiective proprii subiectului;
- descoperirea soluțiilor optime pentru consiliat;
- asumarea soluțiilor de către acesta;
- decizia consiliatului de a pune în practică aceste soluții.

8. Interpretarea. Se referă la căutarea motivelor și a mobilurilor din inconștientul clientului care au determinat ca circumstanțele vieții acestuia să aibă caracterul de „situații critice” cărora trebuie să le facă față. În acest fel consilierea se apropie mult de psihoterapie dar ea este orientată mai cu seamă în sensul instituirii unor măsuri de protecție psihologică ale individului, de evitare

a unor „situații critice” de viață, în raport cu posibilitățile sale dar și cu conținutul pulsional al inconștientului acestuia¹⁰. În procesul consilierii mai ales educaționale este eficientă abținerea consilierului de la interpretare (psihanalitică) pentru a evita proiecția inconștientă a propriilor probleme și soluții asupra clientului. Interpretarea în consilierea educațională are un caracter predominant rațional, conștient, centrându-se pe problemele educaționale actuale și pe modalitățile de rezolvare a lor ca mecanisme de anticipare a unor soluții viitoare.

Principii specifice consilierii

1.Susținerea afectivă. Ca urmare a problemelor sale existențiale și educaționale clientul se simte frustrat în ceea ce privește necesitățile și interesele sale și solicită ajutorul unui specialist. El așteaptă în mod conștient sau nu de la acesta în primul rând o susținere afectivă . Crearea treptată a unui climat afectiv pozitiv și stimulatив pentru consiliat este condiția sine qua non a consilierii.

2.Susținerea cognitivă. Pe fondul susținerii afective se poate „construi” susținerea cognitivă care înseamnă identificarea de către consilier a mecanismelor cognitive ale consiliatului care pot constitui pârghii pentru rezolvarea problemelor sale. În procesul consilierii aceste mecanisme cognitive înțelegerea, interiorizarea, conștientizarea, problematizarea pot fi dezvoltate pentru a fi atinse obiectivele identificate în comun.

3.Susținerea volitiv – decizională. De multe ori persoana care solicită ajutorul unui consilier știe ce problemă are sau cum poate fi rezolvată aceasta, dar nu are suficientă voință și capacitate decizională pentru a alege cea mai bună soluție și pentru a o aplica. Ca urmare rolul consilierului este de a crește și întări încrederea consiliatului în capacitatea sa de a lua hotărârea optimă pentru el. Mai mult consilierul trebuie să sublinieze faptul că nimeni altcineva nu poate lua cea mai bună decizie pentru el decât clientul însuși.

4.Descărcarea emoțională sau catharsis-ul. Este principiul prin care orice formă de intervenție educațională permite clientului să-și exprime liber propriile sale trăiri pozitive sau negative. Acest catharsis reduce tensiunea emoțională și pregătește calea unei mai bune cunoașteri de sine a clientului. În felul acesta el devine capabil să vorbească despre propriile sale probleme, cu mai multă obiectivitate. Atitudinile catharice, arată J.Heron (1976) sunt facilitatoare, ajută la eliberarea tensiunilor devenite insuportabile.

5.Principiul orientare – dirijare – învățare. Implică mai multe grade de directivitate în funcție de necesitățile consiliatului. Învățarea ca principiu al consilierii educaționale este o învățare socială pe bază de model inter-relațional, o învățare activă, de tip creativ. Aceasta se deosebește în mod esențial de învățarea predominantă încă în procesul educațional care este de tip repetitiv, verbală, bazată pe memorie și pe supunere față de autoritatea profesorului. Învățarea ca principiu al consilierii educaționale se centrează pe ceea ce s-a numit

în literatura de specialitate, rezolvarea de probleme. Dacă subiectul dispune de un grad înalt de structurare a problemelor sale de viață și educaționale, ca și soluțiile proprii posibile el are nevoie de o directivitate redusă, de o orientare în luarea celei mai bune decizii. Dacă problema și soluția îi sunt mai puțin structurate subiectul are nevoie de o sfătuire sau de o orientare mai directivă. Cel mai scăzut grad de structurare a problemei, soluției și deciziei subiectului corespunde celui mai mare grad de directivitate, de dirijare a consiliatului.

Sarcini pentru seminar:

1. Desenați schema principiilor activității de consiliere.

consiliere.

3. Comentați impactul unui principiu al consilierii din fiecare grupă de principii enumerate mai sus.

Grup de principii	Tip de principii	Comentariu

Tema: Tipuri și scopul procesului de consiliere educațională

DISCURS DIDACTIC

Scopurile consilierii au în vedere:

- - sprijinirea persoanei consiliate în dezvoltarea propriei individualități
- - asistarea în procesul de autocunoaștere, sprijin în procesul de căutare- formare a identității
- - dezvoltarea unei imagini de sine pozitive și autoacceptare
- - dezvoltarea abilităților sociale, de interacțiune cu ceilalți
- - formarea abilităților de rezolvare a problemelor și de luare a deciziilor
- -sprijinirea în formularea de scopuri specifice și măsurabile care pot fi observate din punct de vedere comportamental.

Consilierea vizează:

- rezolvarea problemelor specifice,
- luarea deciziilor,
- ajutor în crize,
- conștientizarea sentimentelor sau a conflictelor interne,
- extinderea relațiilor cu ceilalți.

Tipuri de consiliere:

<p>Consilierea de învățare în primul rând este orientată spre părinte, pentru a ridica nivelul acestuia de cultură generală, educație pentru valori.</p>	<p>Consilierea educațională este orientată și ea spre părinte. Educatorul îl va informa pe părinte cu privire la metodele eficiente de educație a copiilor cu diverse aptitudini, predispoziții și talente.</p>
<ul style="list-style-type: none">• Pregătirea părinților pentru educația copiilor.• Accentuarea impactului părinților pentru formarea la copii a atitudinilor adecvate față de sine și de semenii.• Impactul exemplului personal în educația corectă a copilului, a stabilirii relațiilor corecte dintre copii- părinți dar și între părinți.• Stabilirea relațiilor corecte între membrii familiei, mai ales dacă împreună locuiesc diferite generații.• Educația corespunzătoare a copiilor după sex.• Educația corectă (alteori reeducarea) a copiilor cu deficiențe comportamentale.• Pregătirea familiei și a copiilor pentru înțelegerea și realizarea autoeducației și autoformării.• Metode de stimulare, mulțămire și	<ul style="list-style-type: none">–Accent se va pune pe metodele ludice, pe dorința copilului de a se dezvolta, principală fiind dorința copilului, nu dorința părinților sau obligativitatea.–Un factor important în reușita activității de consiliere este climatul și specificul relațiilor stabilite între educator- copil- familie. Toate aceste părți trebuie să conștientizeze faptul că adulții fac anturajul copilului, anturaj în care acesta se poate dezvolta bine.

<p>pedepsire a copiilor în familie, evitarea celor mai răspândite greșeli la aceste compartimente.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Specificul educației copiilor cu nevoi speciale (fiziologice dar și intelectuale). 	
---	--

Tipologia (generală) a consilierii:

- consiliere suportivă - oferirea de suport
- consiliere informațională - consilierea vocațională
- consiliere educațională – accentul este pus pe asertivitate și control
- consiliere tip management - rezolvarea conflictelor
- consilierea de criză
- consilierea posttraumatică
- consilierea pastorală.

Aria de consiliere educațională se desfășoară pe 3 compartimente:

- *Consilierea copiilor de vîrstă preșcolară*, în probleme legate de: autocunoaștere, imaginea de sine, adaptare și integrare socială, reușita școlară, crize de dezvoltare, situații de criză, rezolvarea și depășirea unui conflict, însușirea de tehnici de învățare eficiente, orientare a carierei.
- *Consultații cu educatorii* în probleme legate de: cunoașterea copiilor, înțelegerea problemelor lor, sprijin în dezvoltarea lor, asigurarea echilibrului între cerințele școlare și posibilitățile elevilor, în identificarea cauzelor inadaptării școlare, optimizarea relației școală-elev
- *Consultații cu părinții* în probleme legate de : cunoaștere a copiilor lor, înțelegerea nevoilor și a comportamentului lor, identificarea factorilor de risc în integrarea familială, școlară, socială, ameliorarea relației cu propriii copii, sprijinirea școlii în educația copilului.

Stiluri de consiliere:

O primă categorizare este următoarea:

- *cognitivă*
- *comportamentală*
- *subiectivă.*

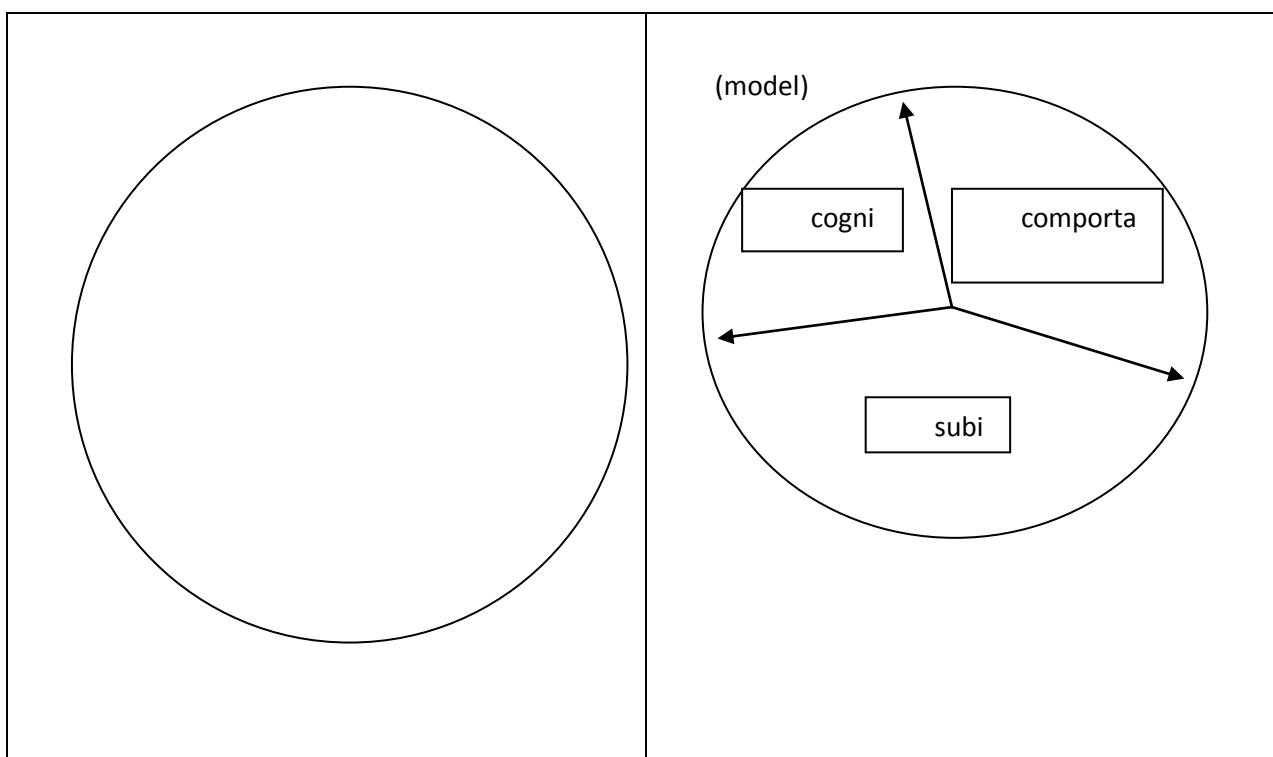
Stilul de consiliere **cognitiv** este un stil de consiliere analitic și rațional, punând accent pe costuri și beneficii utilizând tehnici de tip cognitiv.

Stilul comportamental este un stil directiv care tinde să ceară scenarii despre fapte, fiind un tip de consiliere parental și utilizând cu preponderență tehnici de tip comportamental.

Stilul de consiliere **subiectiv** este empatic, suportiv. Este un tip matern de consiliere și pune accent pe emoțiile pacientului. Sunt tehnici de tip umanist.

Sarcini pentru seminar:

1. Împărțiți cercul în baza stilului de consiliere pe care vă este mai ușor să-l realizați. Urmăți modelul.

2. Propuneți câte 3 metode pe arii de consiliere educațională cu specificarea avantajelor acestora

Consilierea copiilor de vîrstă preșcolară	Consultații cu educatorii	Consultații cu părinții
Avantaje	Avantaje	Avantaje

--	--	--

3. Identificați, enumerați problemele și propuneți minim o soluție:

Consilierea de învățare	Consilierea educațională
Soluții	Soluții

--	--

**Tema: Componentele –cheie ale procesului de consiliere –
diagnoza, profilaxia, reabilitarea, controlul**

DISCURS DIDACTIC

Componentele de bază ale activității de consiliere oferite familiei de către educator sînt:

- *diagnoza*
- *profilaxia*
- *reabilitarea*
- *de control* .

Diagnoza este o etapă dificilă și de durată. Pentru ca educatorul să se informeze corect despre familie el trebuie să se documenteze, informeze, dar acest lucru trebuie să fie făcut cu respectarea normelor etice și mult tact. Este de dorit ca informațiile despre familie să fie veridice, culese din surse demne de încredere, surse din familie sau apropiate acesteia (bunei, rude, vecini). Educatorul va înțelege că multe informații sînt confidențiale, deaceia trebuie să

aibă un comportament adecvat. Totodată educatorul va observa comportamentul și felul de comunicare a copilului și a părinților, poate organiza convorbiri pe diferite teme apropiate și interesante membrilor familiei, uneori poate propune părinților să completeze anchete sau teste, care urmează să fie analizate ulterior de educator.pentru a obține informații sincere și veridice educatorul poate organiza tehnici asociative, tehnici de analiză a desenului pe o anumită temă, tehnici de lucru cu cartelele. În timpul lucrului cu familia educatorul va monitoriza starea fizică, emotivă și psihologică a copilului.

Barnz D. propune unele *criterii de monitorizare* a starii fizice, emotive și psihologice a copilului:

- atașamentul copilului față de părinți, față de un părinte, lipsa acestuia,
- copilul nu acceptă familia ca un loc sigur,
- agresivitate,
- nivel sporit de stres,
- lipsa înțelegerii și colaborării dintre copil și părinți,
- singurătatea,
- timpul liber petrecut afară, lipsa sau exesul acțiunilor de disciplinare a copilului în familie.

Sarcini pentru seminar:

1. Descrieți acțiunile de profilaxie întreprinse de educatorul- consilier

2. Descrieți 3 metode pe care le utilizați cu scopul diagnozei stării consiliatului.

--	--	--

Tema: Formele de organizare a consilierii educat ionale-

individuală, frontală, de grup.

DISCURS DIDACTIC

Consilierea psihologică și reabilitarea psihologică poate fi:

1. *Individuală.*
2. *De grup.*
3. *Comunitară.*

Consilierea **individuală** este o interacțiune personală între consilier și client, în cadrul căreia consilierul asistă clientul în rezolvarea problemelor mentale, emoționale sau sociale. Consilierea

individuală se desfășoară în ședințe care oferă clientului maximă confidențialitate ceea ce permite explorarea ideilor, sentimentelor sau atitudinilor problematice. Consilierul și persoana consiliată formează împreună o echipă. Educatorul consilier va „proteja” clientul său, fie că acesta este părinte sau copil. În cadrul primelor 2-3 ședințe de consiliere individuală, consilierul se va axa pe construirea relației terapeutice și definirea problemei. Pentru a ajuta ca problema să fie definită cu ușurință, consilierul trebuie să dea dovadă de empatie, congruență, acceptare necondiționată a clientului, colaborare și gândire pozitivă. Consilierul va discuta cu clientul despre expectanțe, confidențialitatea ședințelor individuale, cât și a celor de grup, obiectivele pe termen scurt și pe termen lung, iar mai apoi i se va descrie în linii mari despre ședințele pe grup ce vor urma. În cadrul primelor 2-3 ședințe de consiliere individuală, consilierul se va axa pe construirea relației terapeutice și definirea problemei. Pentru a ajuta ca problema să fie definită cu ușurință, consilierul trebuie să dea dovadă de empatie, congruență, acceptare necondiționată a clientului, colaborare și gândire pozitivă. Consilierul va discuta cu clientul despre expectanțe, confidențialitatea ședințelor individuale, cât și a celor de grup, obiectivele pe termen scurt și pe termen lung, iar mai apoi i se va descrie în linii mari despre ședințele pe grup ce vor urma.

Consilierea **de grup** presupune o relaționare a consilierului cu un grup al cărui membri au o problemă comună. Procesul de consiliere valorifică experiența și cunoștințele fiecărei persoane asistate. La nivelul grupului se stabilește o rețea socială prin care sunt dezvoltate, pentru fiecare individ în parte, metodele și planurile de clarificare a situației existente, ajungându-se la individualizarea problemei. Acest tip de interacțiune contribuie nu numai la dezvoltarea individului dar și a grupului ca întreg. În consilierea de grup se cristalizează un sentiment de comunitate având la bază nevoia de afiliere, apartenență, se clarifică dorințe, nevoi și opțiuni, iar autorealizarea pozitivă a fiecărui membru este raportată la dinamica grupului. Obiectivele consilierii de grup vizează crearea unui mediu care să dezvolte participanților capacitatea de a obține informații și abilități, de a-și forma atitudini constructive. În primele ședințe de grup, la început se vor utiliza câteva metode de facilitare a interacțiunii și comunicării dintre elevi. Aceste metode sunt utilizate la începutul oricărei ore de consiliere în scopul realizării unei atmosfere relaxante și dezinhibate. Totodată, ele ajută la spargerea barierelor în relaționarea interpersonală și în comunicare. Acestea ar putea fi : ghicirea unui cuvânt, cutremurul , oglinda, bonboanele, pantomima etc. De asemenea ca și metode și tehnici de lucru în consiliere pe grupe se pot utiliza jocul de rol, imageria, dezbateră în grupuri și perechi, problematizarea, evaluarea unor situații problematice, comentarea unor texte și imagini etc. În primele ședințe de grup, la început se vor utiliza câteva metode de facilitare a interacțiunii și comunicării dintre elevi. Aceste metode sunt utilizate la începutul oricărei ore de consiliere în scopul realizării unei atmosfere relaxante și dezinhibate. Totodată, ele ajută la spargerea barierelor în relaționarea

interpersonală și în comunicare. Acestea ar putea fi : ghicirea unui cuvânt, cutremurul , oglinda, bonboanele, pantomima etc.

De asemenea ca și metode și tehnici de lucru în consiliere pe grupe se pot utiliza jocul de rol, imageria, dezbateră în grupuri și perechi, problematizarea, evaluarea unor situații problematice, comentarea unor texte și imagini etc.

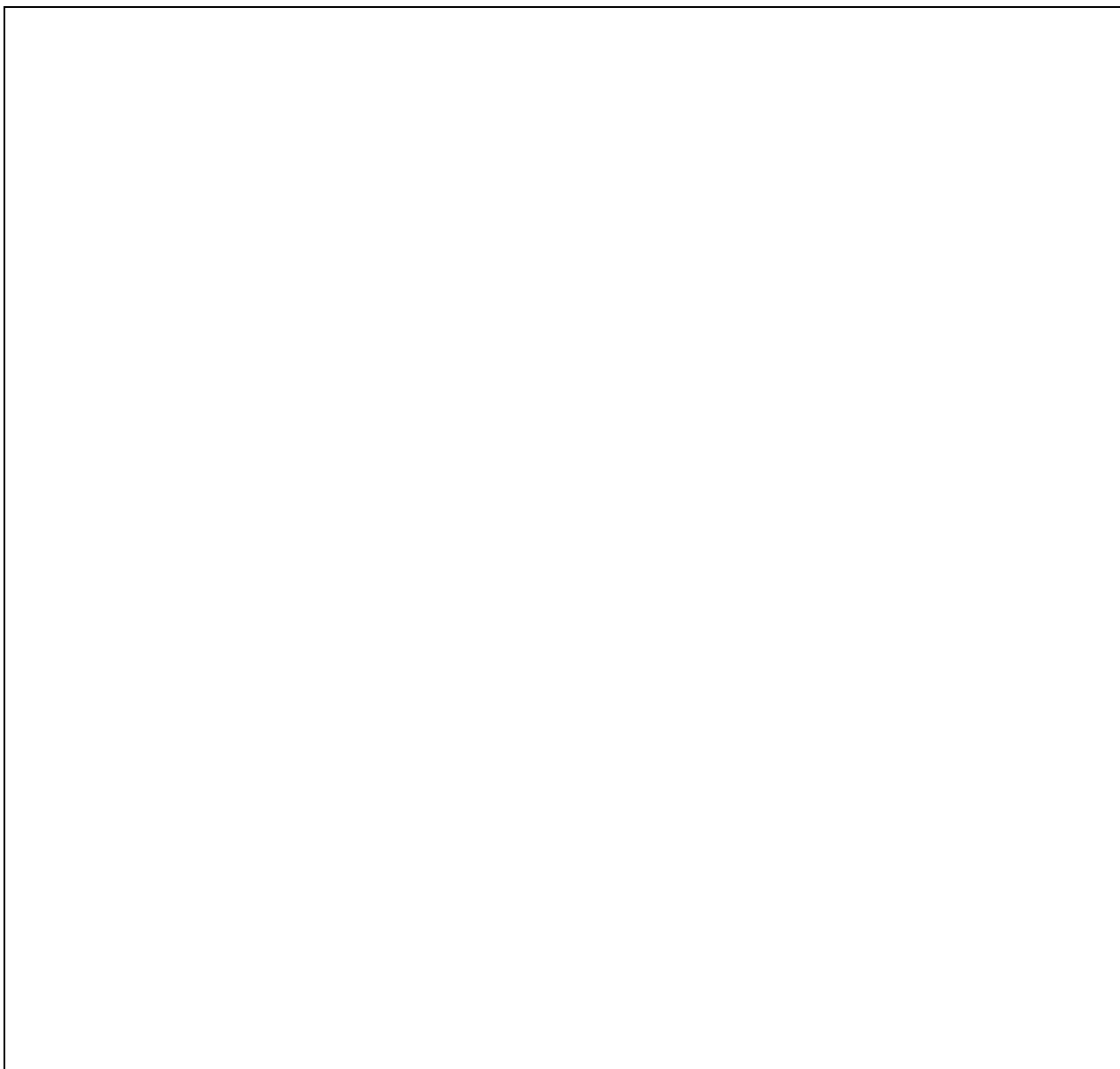
Consilierea **comunitară** presupune implicarea în problemă a mai multor persoane care cunosc situația din familie. Este foarte important ce atitudine vor lua membrii comunității în problema știută, care va fi comportamentul membrilor comunitari. De reacția acestora depinde dacă situația se agrevează sau se stinge.

Sarcini pentru seminar:

1. Descrieți avantajele formelor de consiliere:

Consiliere individuală	Consiliere de grup	Consiliere comunitară

2. Descrieți pericolele formei de consiliere în grup:

Tema: Metode de consiliere educațională. Metode individuale, colective și comunitare.

Adaptarea metodelor de consiliere la problemă, persoană, situație.

DISCURS DIDACTIC

Literatura de specialitate recomandă un șir de metode tradiționale pentru procesul de consiliere, dar practica de lucru, experiența acumulată de educatorii consilieri duce la reliefarea metodologiei personale, specific de consiliere.

<p>La nivelul consilierii individuale se recomandă metodele:</p>	<p>La nivelul consilierii de grup se recomandă metodele:</p>	<p>La nivelul consilierii comunitare se recomandă metodele:</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Consultații individuale • Convorbirea • Convingerea • Observarea reacției • Ascultarea activă • Metoda- el a spus... • Metoda- cuvintele cheie • Metoda- tu te contrazici • Metoda- mesajul meu • Metoda- legendei • Consultația la telefon • Metoda- pro-contra 	<ul style="list-style-type: none"> • Lecția • Prelegerea • Masa rotundă • Referatul • Studiul de caz • Analiza soluțiilor • Schimb de experiență 	<ul style="list-style-type: none"> • Lecția • Prelegerea • Masa rotundă • Referatul • Acțiuni comune (sărbători, acțiuni ecologice, cloaca)

În funcție de metoda implicată se deosebesc

- consiliere de scurtă durată
- consiliere reciprocă sau co-counseling
- parteneriatul de focusing
- consiliere on-line
- consiliere creștină
- consiliere de re-evaluare
- consiliere-intervenție în criză
- consiliere telefonică

- consilierea durerii și doliului
- consiliere relațională
- consiliere de reabilitare
- consiliere centrată pe soluții, etc.

Sarcini pentru seminar:

1. Elaborați lista de metode potrivite pentru procesul de consiliere:

Metode tradiționale	Metode active- participative

2. Descrieți etapele de organizare a unei metode (la alegere)- Masa rotundă, Observația reacției, Analiza soluțiilor, Schimb de experiență.

1	
2	

3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
0	1

Tema: Metode psihoterapeutice de consiliere.

DISCURS DIDACTIC

1. Psihoterapie și consiliere tranzacțională.	Principiul fundamental al acestei abordări în psihoterapie, fundamentată de Eric Berne este că fiecare ne trăim propriul scenariu de viață învățat încă din frageda copilărie. Dacă am învățat că suntem norocoși, vom fi norocoși toată viața, dacă am învățat să fim ghinionști, ghinioanele se vor ține lanț. În cultura populară această teorie se reflectă prin zicale de genul: "Ban la ban trage" sau "La omul sarac nici boii nu trag". Schimbând scenariile inconștiente care ne determină soarta, schimbăm practic existența noastră.
2. Metoda de psihoterapie elaborată de Milton Erickson.	Principalele asumții ale modelului sunt că inconștientul este sursa de energie și forța nebănuită care are capacitatea de a genera noi modele de comportament (scenarii) care pot depăși expectanțele obișnuite ale pacientului. Simptomele psihice și somatice sunt considerate ca având rolul de a menține echilibrul la nivel inconștient și că o modificare a lor presupune o restructurare la nivel profund în sfera personalității. Felul în care inconștientul poate genera noi modele operaționale este unic pornindu-se de la particularitățile actuale și urmărind o integrare unitară și armonioasă a noilor scheme. În modelul de psihoterapie elaborat de Milton Erickson un rol important revine mecanismelor proiective și metaforei capabile să estompeze instanțele critice ale gândirii și astfel să activeze resursele inconștiente.
3. Programarea Neuro-Lingvistică (NLP).	Conceptul esențial este programarea, ce desemnează procesul prin care o persoană își interiorizează anumite potențe de eficiență. O asumție de bază se referă la faptul că mintea și trupul sînt părți ale aceluiași sistem. Schimbările survenite într-o parte se reflectă asupra celorlalte părți. Acesta este într-o anumită măsură principiul care a stat la baza construcției poligrafului.
4. Carl Gustav Jung și psihoterapia de consiliere.	Termenul pe care îl introduce este cel de arhetip- ca fiind o structură aparținînd inconștientului, cu care ne

	<p>naștem și care ne influențează toată viața. O serie de studii mai recente au demonstrat că în mare parte comportamentul, reacțiile comportamentale și cele psihosomatice se realizează mai degrabă în acord cu o serie de reprezentări inconștiente decât cu atributele fizice. De exemplu, în medicina s-a constatat că efectul produs de anumite medicamente este în acord cu informațiile subiective, inconștiente, pe care le detine pacientul, decât efectul real al medicamentului.</p>
<p>5. Psihologia cognitivă și psihoterapia cognitiv-comportamentală.</p>	<p>Comportamentală introduce conceptul de rețele neuromimetice ca model al activității psihice. Pentru fiecare individ, rețeaua neuronală este unică prin structura, conexiunile și tăria elementelor componente. În funcție de această structură, reacția este unică la stimuli, și evoluția ulterioară a rețelei este extrem de variabilă de la individ la individ în funcție de caracteristicile sale unice. De aici mesajul de programare al resurselor latente- programarea trebuie să fie constituită în raport cu particularitățile individuale.</p>
<p>6. Psihologia credințelor religioase.</p>	<p>Credința este depășirea experienței strict cognitive. Ea implică și emoție, sentiment, voință, motivație, atitudine. Credința religioasă nu este depășirea oricărei experiențe, așa cum e acreditat, ci a unei experiențe prin alta, completarea lor, folosirea mai multor planuri ale experienței. Credința este o stare de armonizare interioară atât la nivel cognitiv cât și afectiv, și comportamental. Rolul credinței, nu neapărat într-un sens religios, a fost pus în evidență printr-o sumedenie de studii. Ea este aceea care face posibil saltul de la o stare la alta, atât în sfera somatică cât și psihică. Această afirmație este cel mai bine ilustrată în sfera activității psihice prin următorul pasaj din Biblie: "Prin credință înțelegem..." (Evr. 11,3)</p>
<p>7. Teoria sistemelor sinergetice.</p>	<p>Prin această teorie se afirmă că sistemul pe care îl formează sfera intelectuală, afectivă, somatică, împreună cu realitatea aparține unui sistem nediferențiat în care se depășește conceptul de simplă interacțiune. Elementele acestui sistem nu capătă individualitate doar în raport cu întreg sistemul. Ele nu funcționează discursiv, ci există o punere la lucru, împreună și deodată, a tuturor. Cooperarea sinergetică este acțiunea sincronă, simultană a tuturor resurselor îndreptate către o țintă. În felul acesta ne apropiem mai mult de înțelesul afirmației lui C. Brancusi "Nu e greu să faci un lucru, greu e să obții starea necesară de a-l face", și poate de esența conceptului de credință.</p>

<p>8. Teoria cuantica.</p>	<p>Prin teoria cuantică se produce un salt uriaș în înțelegerea modului în care interacționează elementele universului. Principiul nelocalizării cuantice afirmă că particulele interacționează între ele, modificarea asupra uneia produce modificări asupra celor cu care comunică și formează un sistem. Este ca și cum ar exista un întreg, care coordonează, prin metode necunoscute, fiecare particulă din univers (Bohr și Heisenberg). Practic există o interacțiune la nivel subtil între elementele componente ale universului. Al doilea concept, cel de "ordine implicita" este introdus de David Bohm, prin care acesta descrie universul ca fiind un "înveliș", conținut în fiecare particulă a sa, ca și cum fiecare parte este o condensare a întregului univers. El descrie acest lucru prin analogia cu fotografia holografică. Este ca și cum am rupe o bucată dintr-o hologramă. Ea ar conține toată imaginea conținută de holograma inițială. La fel este și universul. Fiecare dimensiune a sa are aceleași caracteristici ca întregul. Mai târziu această idee este dezvoltată prin teoria fractalilor.</p>
<p>9. Bioenergetica.</p>	<p>Cercetările efectuate la Berlin de dr. Jacob Jodko Narkewicz, continuate de dr. Baraduc la Paris și definitive de soții Semion și Valentina Kirlian, în 1939 au dus la descoperirea existenței anvelopei energetice ce înconjoară organismul uman. Obținerea "aurei" corpului uman prin metoda Kirlian constă în fotografierea ei cu ajutorul a doi electrozi în curent de frecvență înaltă. Apoi o sumedenie de studii au realizat corelații între structura câmpului energetic și activitatea psihică pe de-o parte, iar pe de altă parte între structura energetică și manifestările somatice (boli), predilecția către anumite evenimente, persoane, etc. Practic aceste studii sînt o confirmare a teoriei cuantice și teoriei sistemelor sinergetice, dar și o bună parte din principiile culturii orientale.</p>

Sarcini pentru seminar:

1. Elaborați conținutul unei programări neuro-lingvistice în dependență de caz.

Dificultate	Programare neuro-lingvistică
Probleme de autoapreciere	

Nereușită cronică	
Destrămarea familiei	
La alegere	

Tema: Educatorul- consilier. Calități și competențe.

DISCURS DIDACTIC

Fiecare consilier are stilul personal de realizare a activității de consiliere a cadrelor didactice- nondidactice angajate.

- **Stilul rațional** – utilizează o abordare logică și organizată în luarea unei decizii, elaborează planuri minuțioase pentru punerea ei în practică.
- **Stilul dependent** – se bazează pe sfaturi, sprijin, îndrumare, consideră indispensabil ajutorul celor apropiați (părinți, prieteni).
- **Stilul evitativ** – amâna mereu luarea unei decizii.
- **Stilul intuitiv**- se concentrează pe intuiții, impresii, nu caută dovezi pentru argumentarea unei decizii.
- **Stilul spontan** – ia decizii sub impulsul momentului, rapid, fără deliberări.

Pregătirea consilierului presupune asimilarea unor repere teoretice

și aplicative din următoarele domenii:

- ✚ psihologia dezvoltării
- ✚ psihologia comportamentului
- ✚ psihologia personalității
- ✚ psihologia sănătății
- ✚ psihologia socială
- ✚ teorii și tehnici de consiliere
- ✚ autocunoaștere ,...

VALORI promovate de familie, părinți și consilieri-

- Valorificarea abilităților proprii
- Autorealizare
- Activitate
- Avansare
- Autoritate
- Autonomie
- Structură
- Recompensare
- Colaborare
- Creativitate
- Independență
- Recunoaștere.

Filozofia relației dintre consilier și copii (părinți) se bazează pe două asumpții fundamentale-

<p>1. <i>“Toate persoanele sunt speciale și valoroase pentru că sunt unice.”</i> Educatorul-consilier facilitează conștientizarea de către copii a conceptului de unicitate și de valoare necondiționată ale oricărei persoane.</p>	<p>2. <i>“Fiecare persoană este responsabilă pentru propriile decizii.”</i> Persoanele își manifestă unicitatea și valoarea prin deciziile pe care le iau. Unul din obiectivele orelor de consiliere este acela de a-i învăța pe elevi să ia decizii responsabile și să-și asume consecințele acțiunilor lor.</p>
---	---

Educatorul- consilier va observa dacă familia are nevoie de asistență psihologică. În așa caz educatorii vor cunoaște că se poate apela la specialiști, care vor acorda asistență calitativă de susținere psihologică sau corecție.

- Susținerea psihologică este o stare temporară care are ca scop ajutarea familiei să depășească unele momente de criză, dificile. Aceasta se poate realiza prin răbdare, atenție, ascultare, empatie, uneori sfătuire.
- Corecția este o implicare mai profundă, mai serioasă în problema care deja există. Spre exemplu dacă este vorba de abuz fizic în familie și este nevoie de ajutorat un copil.
- Este bine ca educatorul în astfel de situații să apeleze la serviciile de resort- Comisia de ocrotire a drepturilor copiilor, asistență psihologică profesionistă etc.

În literatura de specialitate susținerea psihologică este apropiată de activitatea de reabilitare, toate acestea reprezentând esența activității de consiliere.

Se constată că la nivelul grădinițelor de copii educatorii și managerii- consilieri pot acorda asistență de tipul:

- Informarea părinților și a rudelor
- Instruirea părinților (în contextul unor probleme)
- Susținerea psihologică a familiei
- Organizarea (inclusiv a timpului liber) familiilor

Aceste acțiuni se realizează grație perfecționării continue a cadrelor didactice dar și a metodelor eficiente folosite:

- Diagnoza (observarea, convorbirea, anchetarea...)
- Organizarea și managementul (joc de rol, precăutarea soluțiilor optime, training)
- Consultarea (ascultarea, pătrunderea în problemă și orientarea)
- Corecția (activitate care se realizează mai mult individual)
- Psihoterapie (activitate foarte complexă care poate fi realizată numai de profesioniști)

Irving și Heath (1989) au descris cazurile în care intervin consilierii:

- a) criză** – violențe, copii abuzați, tentative de suicid, pierderea părinților, unui soț
- b) remediere** - probleme de relaționare, disfuncții sexuale, scăderea stimei de sine, venituri scăzute sau șomaj, anxietate, depresie.
- c) dezvoltare** - managementul stresului, creșterea asertivității, probleme de control la tineri, consiliere premaritală, probleme **comportamentale** asociate cu dieta și fumat.

Consiliatul este:

- Persoana care primește ceva de la noi
- Cea mai importantă persoană pentru noi
- Nu depinde de noi, ci noi de el
- Nu ne întrerupe din muncă, ci este scopul ei
- Ne face o favoare când accesează serviciile oferite, și nu noi lui
- Este esența, nu un intrus
- Nu e numai o poziție în studii/ cercetări, ci o persoană cu valori, emoții, e de dorit să fie înțeleasă și respectată.

Punctele cardinale ale activității de consiliere a educatorului:

1. ORIENTAREA SPRE CONSILIAT
2. CULTURA ORGANIZAȚIONALĂ
3. DEZVOLTAREA PROFESIONALĂ CONTINUĂ
4. LUCRUL ÎN ECHIPĂ.

Codul profesional al educatorului- consilier: Consiliați ii (clienți ii) mei:

- Cine sunt ei?
- Știu exact care sunt cerințele lor?

- Am discutat cu ei despre cerințele lor?
- Vin în întâmpinarea cerințelor lor?
- Sunt mulțumiți/ nemulțumiți?

Grija față de consiliat: EXCELENȚA

- Înțelegerea consiliaților și a cerințelor lor
- Agrearea și satisfacerea cerințelor
- Măsurarea gradului de satisfacție
- Îmbunătățirea servirii .

Știați că?

- Un client nemulțumit o spune la încă 9 persoane
- Un client mulțumit o spune la încă 3- 4 persoane
- Numai 4% din clienții nemulțumiți se plâng administrației, 96% aleg pe altcineva.

Consiliat satisfăcut:

Măsurători obiective-	Măsurători subiective-
<ul style="list-style-type: none"> ○ Conformitate cu specificațiile ○ Limite de timp ○ Exactitate. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Siguranță- încredere ○ Responsabilitate ○ Competență ○ Curtoazie ○ Comunicare

Pașii procesului de consiliere sînt:

- stabilirea contactului
- stabilirea scopului solicitantului consilierii

- clarificarea problemei
- analiza eventualelor posibilități de rezolvare
- încheierea ședinței și programarea următoarei ședințe

Un consilier trebuie să știe că:

- Resursele financiare și materiale din buget se vor dovedi a fi întotdeauna insuficiente;
- Multe probleme care doriți să le realizați sunt atât de complexe încât necesită elaborarea unor strategii și programe concrete pentru a le soluționa;
- Activitatea solicită un minim de cunoștințe în diverse domenii, de aceea aveți nevoie de școlarizare;
- Este important să fiți eficient, nu zgomotos.

Cum trebuie să fie un consilier eficient ?

- Să fiți activi, să nu lipsiți de la ședințele consiliului și comisiilor de specialitate;
- Să fiți conștienți și responsabili de calitatea de consilier;
- Să nu vă angajați în probleme care nu pot fi soluționate;
- Să adoptați decizii realizabile, în termeni optimi, cu persoane responsabile;
- Profitați de orice ocazie de a discuta și consulta de a le auzi părerea și de a le furniza informația necesară;
- Invitați la ședințele consiliului demnitari de diferite ranguri;
- Propuneți mereu organelor corespunzătoare completări și modificări ale legislației care ar duce la îmbunătățirea administrării treburilor publice;
- Trasați-Vă un plan de acțiuni concret de implementare pe teritoriul comunei a strategiilor și politicilor de consiliere.

Criterii de măsurare a calității serviciilor de consiliere:

- **politice-** pentru justificarea importanței serviciilor
- **financiare-** pentru demonstrarea utilității serviciilor
- **evaluative-** pentru monitorizarea activității/ obiectivelor previzionate, înregistrarea progreselor beneficiarilor, evaluarea bunelor practici și a standardelor profesionale și de calitate în domeniu
- **planificare strategică-** pentru dezvoltare organizațională.

Recomandări educatorilor –consilieri:

- Să fiți activi, să nu lipsiți de la ședințele consiliului și comisiilor de specialitate;
- Să fiți conștienți și responsabili de calitatea de consilier;
- Să nu vă angajați în probleme care nu pot fi soluționate;
- Să adoptați decizii realizabile, în termeni optimi, cu persoane responsabile;
- Profitați de orice ocazie de a discuta și consulta de a le auzi părerea și de a le furniza informația necesară;
- Propuneți mereu organelor corespunzătoare completări și modificări ale legislației care ar duce la îmbunătățirea administrării treburilor publice;
- Trasați-Vă un plan de acțiuni concret de implementare pe teritoriul comunei a strategiilor și politicilor de consiliere.

Calitățile și competențele educatorului- consilier depend de:

Atitudinile consilierului	Abilitățile de bază în consiliere
<ul style="list-style-type: none"> •Acceptarea necondiționată •Empatia •Congruența •Colaborarea •Gândirea pozitivă •Responsabilitatea 	<ul style="list-style-type: none"> •ascultarea activă •observarea •adresarea întrebărilor •oferirea de feed-back •furnizarea de informații •parafrazarea

•Respectul	•sumarizarea •reflectarea
------------	------------------------------

Cunoașterea de sine a consilierului presupune următoarele:

- Consilierul să fie conștient de realizările sale profesionale
- Trebuie să conștientizeze și să accepte faptul că în profesia de consilier, rezultatele sunt evidente după o perioadă lungă de timp.
- Consilierul trebuie să răspundă la anumite întrebări cum ar fi:
 1. De ce te-ai hotărât să devii consilier?
- Motivul esențial este disponibilitatea de a-i ajuta, sprijini și îndruma pe alții, necondiționat fără răiri afective care creează disconfort personal.
 2. Ce emoții te stânjesc?
- Dacă unele probleme ale interlocutorilor determină consilierul să aiba trăiri afective stâjnitoare, atunci va avea reșineri în relaționarea cu interlocutorul, iar eficiența muncii nu va fi cea scontată.
 3. Ce ritm al progresului (schimbărilor clientului) îl accepti?
- Unii consilieri așteaptă schimbări rapide. Faptul că progresul nu este evident poate diminua încrederea consilierului în forțele proprii în capacitățile sale profesionale.
 4. Cum răspunzi sentimentelor clienților față de tine?
- Sentimentele pot fi diverse față de consilier: atașament sau respingere, de iubire sau de ură. Unii clienți pot găsi consilierul atractiv, înțelept, iar alții ca pe o persoană distantă.
 5. Poti fi flexibil, tolerant, amabil si binevoitor cu clientul?
- Acceptarea clientului așa cum este el, bunăvoința de a asculta și de a încerca să înțeleagă cât mai bine clientul, sunt calități importante ale consilierului.

Competențe necesare consilierului educațional

Consilierul este un specialist în educație care -

- ✚ planifică și desfășoară activități de consiliere educațională individuală sau de grup,
- ✚ are drept obiectiv adaptarea copilului la probleme specifice mediului educațional;
- ✚ implementează programele de educație în scopul formării de competențe în domeniile vizate prin consiliere și orientare;
- ✚ organizează programe extracurriculare de orientare vocațională;
- ✚ promovează și implementează programele de educație pentru sănătate care vizează formarea și dezvoltarea la copii a abilităților de management al stilului de viață.

Calificarea de consilier este necesară cadrelor didactice licențiate în psihologie, științele educației sau științe socio-umane, care doresc să se specializeze în consiliere educațională și consiliere și orientare. O altă categorie de cadre didactice care sunt abilitate să intervină în orientarea în carieră a copilului, sunt, spre exemplu, logopezii din grădinițe. Competențele specifice necesare consilierului sunt formate și dezvoltate prin programe de formare continuă organizate prin structuri (centre / departamente) aparținând sistemului național de învățământ specializate în pregătirea cadrelor didactice. Conform standardului ocupațional, competențele profesionale ale consilierului sunt grupate în *competențe generale*, necesare tuturor specialiștilor care își desfășoară activitatea în sistemul de educație, și *competențe specifice*, aplicabile doar acestei calificări.

Competențe generale:

1. Managementul carierei
2. Implementarea standardelor de calitate specifice domeniului

Competențe specifice:

1. Analiza problemelor specifice mediului școlar (educațional)
2. Organizarea activităților de consiliere educațională
3. Aplicarea principiilor, metodelor, și tehnicilor de consiliere educațională/orientare vocațională.

Altfel spus, consilierul trebuie să își formeze și să-și dezvolte *competențele profesionale* necesare pentru realizarea următoarelor *sarcini*:

- analizează și identifică nevoile de consiliere;
- planifică și organizează activități de consiliere individuală și/sau de grup adresate;
- implică părinții, copiii în activități de autocunoaștere și dezvoltare personală;
- investighează caracteristicile personale relevante pentru consilierea educațională;
- întocmește profilul personal și recomandă părinților programe de studiu adecvate aptitudinilor, intereselor, problemelor;
- recomandă și încurajează părinții să solicite ajutorul consilierului;
- selectează și aplică principii, metode și tehnici de consiliere educațională;
- colaborează cu părinții, tutorii legali și alți specialiști în educație.

Realizarea sarcinilor de muncă presupune *cunoștințe teoretice și practice* de consiliere și terapie educațională, științele educației, psihologie, limbă și comunicare, servicii clienți și personal, calculatoare și software, precum și deprinderi sociale, deprinderi utilizate în învățare și deprinderi de rezolvare de probleme. Totodată, îndeplinirea cerințelor specifice ocupației

necesită un nivel bun de dezvoltare a abilității generale de învățare, o bună capacitate de procesare rapidă a informației și o abilitate crescută de a lua decizii corecte, cât mai raționale.

Activitatea profesională a consilierului) se desfășoară în conformitate cu reglementările legislative. În tabelul sunt prezentate comparativ:

- cerințele de pregătire educațională,
- competențele specifice,
- instrumentele de lucru și beneficiarii serviciilor furnizate de către educatorul- consilier.

Tip de specialist	Consilier educațional	Educator-consilier
<i>Studii</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Licență în psihologie, și științele educației sau și științele socio-umane 	<ul style="list-style-type: none"> • Licență
<i>Tip de intervenție</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Consiliere psihologică (consilierii școlari licențiați în psihologie) • Consiliere educațională (toți consilierii școlari) 	<ul style="list-style-type: none"> • Consiliere educațională
<i>Competențe specifice</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Investigarea caracteristicilor personale relevante pentru orientarea vocațională • Orientarea vocațională • Educație pentru carieră 	<ul style="list-style-type: none"> • Investigarea caracteristicilor personale relevante pentru orientarea vocațională • Orientarea și consilierea
<i>Activități de orientare și consiliere în</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Informare • Orientare vocațională (toți consilierii școlari) 	<ul style="list-style-type: none"> • Informare • Orientare

<i>carieră</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Consiliere în carieră (consilierii ș colari licenț iați în psihologie) 	<ul style="list-style-type: none"> • Consiliere
<i>Instrumente utilizate</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Instrumente standardizate de evaluare psihologică (consilierii ș colari licenț iați în psihologie) • Instrumente alternative de evaluare ș i investigare a caracteristicilor relevante pentru orientarea vocaț ională (toți consilierii ș colari) 	<ul style="list-style-type: none"> • Instrumente alternative de evaluare ș i investigare a caracteristicilor relevante pentru consilierea educaț ională
<i>Beneficiari</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Copii • Părinți • Profesori, educatori -consilieri 	<ul style="list-style-type: none"> • Copii • Părinți

Bilanț de competențe

Bilanțul de competențe este un proces complex de evaluare și atestare a activității profesionale și achizițiilor dobândite prin muncă, de cunoaștere a resurselor și aptitudinilor profesionale.

Se adresează acelor persoane care au o experiență semnificativă profesională și au ajuns în punctul în care vor să facă un bilanț al realizărilor de până acum și să își asume un nou proiect profesional. Pot fi:

1. Persoane care și-au pierdut locul de muncă și vor să schimbe domeniul în care au profesat până acum.

2. Orice persoană angajată care întâmpină dificultăți la locul de muncă și dorește să își cunoască și să conștientizeze competențele, aptitudinile și motivațiile sau să-și organizeze prioritățile profesionale pentru a performa.

Bilanțul de competențe se derulează pe parcursul a 3 etape:

1. Etapa preliminară are ca obiect

- informarea asupra condițiilor de derulare a bilanțului, metodelor și tehnicilor folosite,
- definirea și analiza nevoii clientului,
- semnarea unui angajament de acompaniere.

2. Etapa de investigare permite

- analiza motivațiilor și intereselor personale și profesionale,
- identificarea competențelor și aptitudinilor,
- determinarea posibilităților de evoluție profesională ținând cont de contextul economic și de perspectivele reale din piața muncii,
- identificarea unor parcursuri de formare profesională.

3. Etapa finală are drept scop

- conștientizarea rezultatelor obținute în etapa de investigare,
- analiza SWOT a proiectului profesional,
- planul de acțiune pentru implementarea proiectului profesional.

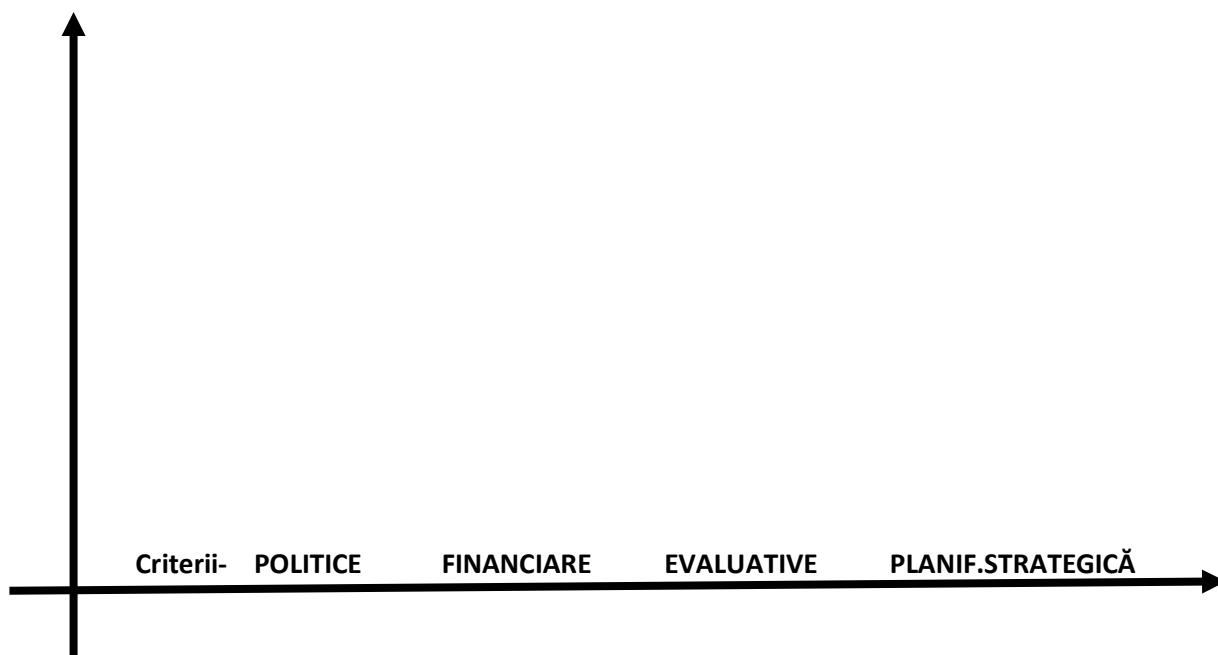
Monitorizare. Pe parcursul unei perioade de 6 luni pot exista, la cererea clientului, sesiuni de monitorizare a implementării proiectului profesional.

Sarcini pentru seminar:

1. Realizați testul axiologic. Urmați instrucțiunile una cite una, fără a citi din start toate condițiile testului!
 - a) Citiți cuvintele:
 - **BUNĂTATE**
 - **CINSTE**
 - **OSPITALITATE**
 - **ADEVĂR**
 - **CREDINȚĂ**
 - **DRAGOSTE**
 - **FRUMUSEȚE**
 - **HĂRNICIE**
 - **SINCERITATE**
 - **PATRIOTISM**

- b) Tăiați 4 cuvinte fără de care puteți trăi
- c) Mai tăiați 3 cuvinte!
- d) Tăiați încă 2 cuvinte
- e) Cuvântul rămas ești **TU**.

2. Desenați graficul raportării (comparației) reciproce a criteriilor de măsurare a calității serviciilor de consiliere prestate de DV:

3. Completați tabelul cu calități și competențe pe care trebuie să le manifeste un educator-consilier, argumentați alegerea făcută:

Calități	Competențe

● **Exercițiu cu copiii:** copiii își povestesc în perechi câte o întâmplare personală. Timp de 5 minute povestește un copil, iar celălalt îl ascultă activ, apoi se schimbă rolurile. La sfârșit, copiii din fiecare pereche își spun cum s-au simțit în timp ce au vorbit și ce așteptări aveau de la cel care îi asculta.

Tonul vocii – dacă vorbim pe un ton calm avem mai multe șanse de a obține un comportament dorit din partea copilului, decât dacă îi vorbim pe un ton ridicat. Se poate constata că unii copii, chiar și atunci când doresc să comunice cu colegii lor, nu vorbesc, ci strigă. Acești copii acasă sunt certați frecvent și, în felul acesta ei au învățat că singura modalitate prin care se pot impune este prin ridicarea tonului. Vorbirea calmă aplanează conflictele.

● **Exercițiu cu copiii:** Un copil exprimă o afirmație pe tonuri diferite, iar ceilalți copii comunică ce simt, ce gândesc și ce reacții le provoacă tonul cu care a fost rostită aceeași afirmație.

Căi de comunicare neadecvate în consiliere:

VERBALE	NON-VERBALE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ A da sfaturi ▪ A face morală ▪ A culpabiliza ▪ A compătimi ▪ A utiliza întrebarea DE CE? ▪ A divaga de la subiect ▪ A fi sarcastic ▪ A fi ironic ▪ A avea o atitudine autoritară, de superioritate 	<ul style="list-style-type: none"> A nu privi interlocutorul în ochi A zâmbi sarcastic sau batjocoritor A te încrunta A căsca în fața elevilor A folosi un ton ridicat A vorbi prea repede sau prea încet A te uita frecvent la ceas A te uita pe geam, pe pereți A gesticula exagerat

Metode de facilitare a interacțiunii și comunicării dintre educatorul- consilier sau între copii

Exercițiile facilitatoare, numiteși exerciții de “încălzire” sunt utilizate în general la începutul oricărei ore de consiliere. Aceste exerciții se folosesc în scopul realizării unei atmosfere relaxanteși dezinhibate, care să faciliteze abordarea unor teme mai complexe. Totodată ele ajută la spargerea barierelor în relaționarea interpersonală și în comunicare.

- **Jocul cu portocala:** toți copiii se așează în cerc. Se trece pentru început portocala sau mingea din mână în mână; ulterior portocala se trece de la copil la copil, prinzând-o cu ajutorul gâtului.
- **Simbolul:** fiecare copil își scrie prenumele pe o bucată de hârtieși un semn caracteristic pentru el (un desen reprezentativ), își prinde hârtia în piept cu un ac de gămlie. Fiecare copil se prezintă grupei, explicând semnificația simbolului ales.
- **Ionel a spus să ...:** un copil voluntar dă comenzi celorlalți copii. Ei trebuie să răspundă numai dacă copilul conducător spune “Ionel a spus să ...”. Între comenzile obișnuite (“Ionel a spus să stați într-un picior!”) voluntarul va spuneși una sau două comenzi neobișnuite, neacceptabile (“Ionel a spus să-i dai o palmă colegului.”).
- **Ghicirea unui cuvânt:** un copil se gândește la un cuvânt, iar colegii lui trebuie să-l identifice prin întrebări închiseși deschise.
- **“Picasso”:** un voluntar desenează o figură abstractă pe tablă. Fiecare copil trebuie să spună care este semnificația figurii pentru el.
- **Încrederea:** fiecare copil își alege o pereche; una dintre persoane conduce perechea și cealaltă se lasă condusă timp de câteva minute prin grupă. Persoana condusă este legată la ochi cu o eșarfă. După o perioadă de timp rolurile se schimbă.

Sarcini pentru seminar:

1. Elaborați și descrieți 3 tehnici de integrare a comunității (strategie de „dezghețare,,), completînd tabelul:

Conținut	Scop	Materiale

--	--	--

2. Elaborați lista regulilor de comunicare cu copilul în familie, acasă.

Comunicare în familie	Comunicare acasă

Tema: Problemele procesului de consiliere educațională.

DISCURS DIDACTIC

O problemă identificată în procesul de consiliere este cea de a modifica comportamentul consiliatului (clientului). Se structurează în acest sens mai multe tipuri de comportament al consilierului:

- **Comportamentul 1- de îndrumare și antrenare.**
- **Comportamentul 2- de încurajare.**
- **Comportamentul 3- de delegare, centrat pe calitate.**

Etapa identificării și explorării problemelor clientului - obiectivul cel mai important este acela de a-l ajuta pe client/ consiliat să-și exploreze și înțeleagă propriile probleme, consilierul având în atenție ca rolul său este de a-l asista pe client în a-și asuma responsabilitatea rezolvării problemelor sale.

Principalele obiective ale acestei etape sunt:

1. explorarea și analiza fiecărei probleme.
2. specificarea naturii problemelor clientului.
3. stabilirea unei liste de priorități.

4. determinarea gradului de severitate a problemelor și selectarea acelor care sunt de competență a consilierului.
5. facilitarea demersului de autoanaliză a problemelor și autoclarificare a situațiilor care au contribuit la geneza lor în perspectiva proiectării acelor schimbări care pot contribui la îndepărtarea efectelor indesezirabile.

Este important să înțelegem că eficacitatea demersului de consiliere nu este doar în funcție de calitatea consilierii, ci și de natura problemelor în raport cu care subiectul nu numai că dorește ajutor, dar se și angajează să le depășească.

Sunt greu rezolvabile problemele mai vechi, mai ales acelea care se datorează unui mediu generator al unor situații de risc sau stres. Nu pot fi abordate cu succes problemele cu o bază constituțională, ereditară, pentru cei cu handicap.

Etapa planificării acțiunilor de rezolvare a problemelor - se consideră că această etapă urmează după ce consilierul a obținut informații relevante referitoare la cazul abordat. Niciodată nu se trece la demersul de intervenție până ce nu ne-am edificat asupra cazului abordat și a naturii sale. Când este vorba despre copii, este important ca acest demers să cuprindă și un anumit consult interactiv, care să pună în valoare un anumit parteneriat al factorilor educaționali.

Sunt specialiști care insistă asupra importanței unei verigi intermediare, și anume amplificarea perspectivelor de autoanaliză a problemelor. Se recomandă consilierului să țină în cont de conversația cu persoanele din mediul educațional în cazul abordat.

Se au în vedere următoarele obiective:

1. stabilirea unui acord reciproc referitor la scopurile principale în soluționarea problemelor.
2. stabilirea unor strategii.
3. constientizarea unei ierarhizări a scopurilor (se recomandă strategia "pașilor mici" ca să nu solicite subiectul).

Etapa de implementare a soluțiilor - se referă la aplicarea soluțiilor de către client. În această etapă rolul important îl are clientul. El a fost ajutat de consilier să vadă multiple soluții alternative și să aleagă căile accesibile lui. În acest final, clientul este beneficiarul întregului demers integrator de consiliere. Încheierea se realizează în condițiile în care consilierul speră că clientul a învățat să găsească soluții nu numai la vechile probleme, ci și la noi eventuale probleme.

Sarcini pentru seminar:

1. Elaborați lista problemelor consilierului. Identificați problemele ce țin de personalitatea consilierului și a personalității (condițiilor, educației, resurselor,...) consiliatului.

Problemele ce țin de personalitatea consilierului	Problemele ce țin de personalitatea consiliatului

2. Selectați 3 probleme indicate în tabelul de mai sus. Propuneți soluții.

Problema	Soluț ia

Tema: Consilierea prin texte literare, texte creș tine.

DISCURS DIDACTIC

Sarcini pentru seminar:

1. Propuneți lista cu texte literare potrivite în contextual consilierii educaționale.

Texte pentru preșcolari

N /o	Denumirea textului (autor, sursă)	Context, situație	Considerații metodologice
1			
2			

3			
4			
5			

Texte pentru părinți

N /o	Denumirea textului (autor, sursă)	Context, situație	Considerații metodologice
1			
2			
3			
4			
5			

Exemple de texte utilizate în procesul de consiliere

Parabola smochinului neroditor

...Și le-a spus pilda aceasta: Cineva avea un smochin, sădit în via sa și a venit să caute rod în el, dar n-a găsit. Și a zis către vier: Iată trei ani sunt de când vin și caut rod în smochinul acesta și nu găsesc. Taie-l; de ce să ocupe locul în zadar? Iar el, răspunzând, a zis: Doamne, lasă-l și anul acesta, până ce îl voi săpa împrejur și voi pune gunoi. Poate va face rod în viitor; iar de nu, îl vei tăia. - Luca 13:6-9

Parabola „Oaia pierdută,,

Oaia se pierde ușor. „Noi rătăceam cu toții ca niște oi”. Dacă păstorul nu caută oaia, aceasta moare. O oaie – doar una. Cerul se bucură atunci când o oaie pierdută este regăsită și salvată.

Cel pierdut a fost găsit

Luca 15 ne prezintă trei parabole: parabola oii pierdute, a drahmei pierdute și a fiului risipitor: Toți vameșii și toți păcătoșii se apropiau de Isus ca să-L asculte. Și Fariseii și cărturarii cârteau și ziceau: Omul acesta primește pe păcătoși și mănâncă cu ei. Dar El le-a spus pilda aceasta:

“Care om dintre voi, dacă are o sută de oi, și pierde pe una din ele, nu lasă pe celelalte nouăzeci și nouă pe izlaz, și se duce după cea pierdută, până când o găsește? După ce a găsit-o, o pune cu bucurie pe umeri; și, când ajunge acasă, cheamă pe prietenii și pe vecinii săi, și le zice: Bucurați-vă împreună cu mine, căci mi-am găsit oaia care era pierdută. Tot așa vă spun că va fi mai multă bucurie în cer pentru un singur păcătos care se pocăiește, decât pentru nouăzeci și nouă de oameni neprihăniți care n-au nevoie de pocăință.

Sau care femeie, dacă are zece lei, de argint, și pierde unul din ei, nu aprinde o lumină, nu mătură casa, și nu caută cu băgare de seamă până îl găsește? După ce l-a găsit, cheamă pe prietenele și vecinele ei, și zice: Bucurați-vă împreună cu mine, căci am găsit leul, pe care-l pierdusem. Tot așa, vă spun că este bucurie înaintea îngerilor lui Dumnezeu pentru un singur păcătos care se pocăiește.

Parabola „Cutia cu piersici,,

Un profesor i-a dat fiecărui student ca temă pentru lecția de săptămâna viitoare să ia o cutie de carton și, pentru fiecare persoană care îi supăra, pe care nu pot să o sufere și va trebui să o ierte, să pună în cutie câte o piersică, pe care să fie lipită o etichetă cu numele persoanei respective. Timp de o săptămână, studenții au avut obligația să poarte permanent cutia cu ei: în casa, în mașină, la lecții, chiar și noaptea să și-o pună la capul patului. Studenții au fost amuzați de lecție la început și fiecare a scris cu ardoare o multime de nume, ramase în memorie încă din copilărie. Apoi, încetul cu încetul, pe măsura ce zilele treceau studenții adăugau nume ale oamenilor pe care îi întâlneau și care considerau ei că au un comportament de neiertat. Fiecare a început să observe că devenea cutia din ce în ce mai grea. Piersicile așezate în ea, la începutul săptămânii, începuseră să se descompună într-o masă lipicioasă, cu miros dezgustător și stricaciunea se întindea foarte repede și la celelalte. O problemă dificilă mai era și faptul că fiecare era dator să o poarte permanent, să aibă grija de ea, să nu o uite prin magazine, în autobuz, la vreun restaurant, la întâlnire, la masă, la baie, mai ales că numele și adresa fiecărui

student, ca și tema experimentului, erau scrise chiar pe piersici. În plus, cartonul cutiei se stricase și ea ajunsese într-o stare jalnică: cu mare greutate mai putea să facă fața sarcinii sale.

Fiecare a înțeles foarte repede și clar lecția pe care a încercat să le-o explice profesorul, când s-au revăzut după o săptămână – și anume, că acea cutie pe care o carasera cu ei o săptămână întreaga nu a fost decât expresia greutății spirituale pe care o purtam cu noi, atunci când strângem în noi ură, invidie, raceala față de alte persoane. De multe ori credem că a ierta pe cineva este un favor pe care i-l facem acelei persoane. În realitate însă, acesta este cel mai mare favor pe care ni-l putem face chiar noua însine.

Parabola banului (poveste hindusă)

Un băiețel mic s-a apropiat de tatăl său și i-l a întrebat: Tată, ce sînt banii? Tata, om cu experiență, a apropiat copilul de fereastră și i-l a întrebat: Ce vezi?

Văd copacul din mijlocul ogrăzii, prietenii mei, găinile care aleargă lângă gard... Multe văd, spuse copilul.

Tata a început să prindă bancnote de sticlă, pînă a acoperit toată fereastra.

Dar acum ce vezi? A întrebat tata.

Nu mai văd nimic! Am rămas singur! S-a mirat copilul.

Uite așa, uneori banii fac să vezi doar nevoile tale, să fii indiferent față de alții (nu lăsa banii să te facă egoist).

Tema: Managementul consilierii educaționale. Calitatea activității

de consiliere educațională

DISCURS DIDACTIC

Eforturile de a defini calitatea în educație/ învățământ se reunesc în cele șase orientări majore, cu diferențele specifice menționate, așa cum sunt formulate de I. Neacșu (2008, p. 52), pe care le preluăm și prezentăm în tabelul de mai jos:

Orientări majore ale calității în educație.

	Orientarea spre excelență	<ul style="list-style-type: none"> • Este specifică culturii calității și indică nivelul superior de atingere a standardelor educației la nivel individual, grupal, instituțional, cât și atributele pozitive ale produselor învățării
	Orientarea spre proces	<ul style="list-style-type: none"> • Precizează nivelul caracteristicilor funcționale ale activităților: consiliere, predare-învățare, evaluare, practică profesională
	Orientarea spre produs („polul obiectiv”)	<ul style="list-style-type: none"> • Arată viziunea și calitățile ce se atașează unui produs al educației sau consilierii, formării, conținute de sistemul de referință al specificațiilor stabilite în funcție de cerințele organizației
	Orientarea spre standarde, specificații, misiuni, roluri	<ul style="list-style-type: none"> • Reprezintă conformitatea cu standardele ocupaționale și profesionale reflectate în competențele proiectate și certificate de organisme acreditate
	Orientarea spre beneficiari („polul subiectiv”)	<ul style="list-style-type: none"> • Se referă la asigurarea/ realizarea așteptărilor și evaluarea nivelului de satisfacție al beneficiarilor
	Orientarea spre analiza cost-beneficiu	<ul style="list-style-type: none"> • Determină aprecierea eficienței (raport între investiții în bani, timp, materiale, etc. și mărimea rezultatelor obținute) și eficacității (raport între obiectivele stabilite și rezultatele sau performanțele atinse la un nivel acceptabil)

Definițiile asupra calității se distribuie la nivel internațional astfel:

- 🇺🇸 Statele Unite ale Americii evidențiază cu succes excelența,
- 🇪🇺 în Europa de Vest se practică îmbunătățirea continuă,
- 🇪🇺 Europa de Est promovează respectarea standardelor minime pentru înființarea,

autorizarea și acreditarea instituțiilor care oferă servicii de consiliere. (C.Brătianu, P.Rinderu, C.Oprean, A. Miroiu, 2000, p. 9-10).

Cu un deceniu în urmă, P. Plant (2001, p.4) sintetizează perspectivele calității specifice consilierii, în strânsă corelație cu tendințele la nivelul societății:

- *Noul management al instituțiilor publice*: implică descentralizarea implicarea angajaților în luarea deciziilor și controlul calității.
- *Valorizarea politicilor financiare*: include analizele cost-beneficiu și rezultatele pe termen scurt.
- *Învățarea permanentă*: abordează competitivitatea globală, societatea cunoașterii ca viziune pe baza cărora se construiesc politicile pentru învățare formală, informală și non-formală.
- *Incluziunea socială*: presupune diversitatea grupurilor de beneficiari, atât pentru cei marginalizați sau excluși social, cât și pentru toți ceilalți, care învață sau care muncesc. „Orientarea și consilierea este o măsură relativ necostisitoare”.
- *Profesionalizarea*: se referă la dezvoltarea competențelor („upgrading”) și trasarea limitelor orientării și consilierii ca profesie, în condițiile provocărilor actuale și de viitor.

Ultimii ani, în UE, au avut loc discuții marcante referitoare la: asigurarea calității, politicile orientării construite pe rezultate ale studiilor și cercetărilor. Dezvoltarea calității sistemelor de consiliere în cadrul rețelei European Lifelong Guidance Policy Network (ELGPN) pornește de la împărtășirea modelelor și experiențelor diferitelor țări. Importanța deosebită a managementului calității în asigurarea funcționalității serviciilor de consiliere ne determină să analizăm această temă din multiple perspective.

Astfel, trebuie de analizat percepția managerilor cu privire la importanța managementului calității pentru instituțiile pe cale conduc, analiză care să surprindă măsura în care managerii conștientizează necesitatea domeniilor calități, dar și efectele comportamentelor manageriale practicate asupra angajaților și implicit asupra beneficiarilor. Pe de altă parte, investigarea opiniilor și percepțiilor practicienilor nu este de neglijat deoarece conferă posibilitatea unei abordări obiective a domeniilor calității, cu efecte mai ales în planul satisfacției beneficiarilor. În același timp, este vorba despre studierea relației dintre: nivelul autoaprecierii rezultatelor beneficiarilor, obținute prin participarea la activități de orientare și consiliere și examinarea de către aceștia a serviciilor de orientare și consiliere primite prin următoarele criterii:

- competențele consilierului,
- spațiul,

- întâmpinarea nevoilor,
- stabilirea obiectivelor,
- utilizarea metodelor și tehnicilor,
- relația de consiliere,
- respectarea drepturilor etc.

Se oferă o perspectivă despre cum putem măsura și evalua serviciile de orientare și consiliere pentru a îmbunătăți calitatea și eficacitatea acestora. Este esențial să se înțeleagă misiunea orientării și consilierii, de ce este important acest domeniu în educație, înainte de a purcede la procesul de evaluare a calității, deoarece aceste clarificări conceptuale afectează semnificativ rezultatele evaluării. În opinia lui G. Watt (1998, p.17) există o serie de motive pentru care este măsurată calitatea: politice (justificarea existenței serviciului sau în scopul găsirii de fonduri (să demonstreze potențialilor finanțatori utilitatea și să-i atragă în parteneriate de colaborare). În același timp, în ultimii ani, punctul de vedere al beneficiarilor nu a fost prea mult luat în considerare. Credem că este important ca perspectiva calității să se bazeze atât pe opiniile, percepțiile clienților, cât și pe furnizorii de servicii, fără a neglija instituția ca sistem.

Un management al calității de succes este asociat cu o serie de factori, pe care i-am denumit domenii, a căror investigare practică a necesitat câteva precizări teoretice pentru a determina nivelul calității și relația care se stabilește între aceste variabile și rezultatele procesului de consiliere reflectate în gradul de mulțumire al angajaților și al beneficiarilor. Factorii determinanți ai calității, comportamentele manageriale și studiile referitoare la calitate și satisfacție sunt prezentate într-un istoric bogat al cercetărilor care au demonstrat relațiile existente între calitatea serviciilor, satisfacția clienților (B.V.Elsevier, 2008) și mulțumirea angajaților. Hartline, Ferrell (1996) au dovedit că acei angajații care lucrează în mod direct cu clienții (consilierii școlari, în cazul nostru) și sunt satisfăcuți de locul lor de muncă, oferă într-o mai mare măsură servicii de calitate.

În tipologia cercetărilor se înscrie și cercetarea evaluativă (W. Thompson, J. Hicky, 2002), apreciată mai mult ca scop, decât ca metodă de cercetare. Aceasta este utilă, atât pentru examinarea, cât și pentru îmbunătățirea conceptualizării, planificării, monitorizării, eficienței și eficacității, utilității, calității serviciilor și programelor (Rossi, Freeman, 1989), oferite de centrele și cabinetele de consiliere în perioada 2011/2012. Informațiile obținute, incluse în concluziile cercetării, oferă un tablou, mai mult sau mai puțin exhaustiv, al situației prezente, cu importantă valoarea constatativă, predictivă și ameliorativă. Cercetarea abordează un design flexibil pentru a surprinde în mod real și obiectiv lumea înconjurătoare (C. Robson, 2002), printr-un „mix” de metode de cercetare integrate, atât calitative cât și cantitative. Combinarea

cercetării calitative (constructivism social) cu cercetarea cantitativă (pozitivism) devine o practică din ce în ce mai des întâlnită. (Easterby-Smith, 2002, J. Anderson, 2006).

Indicatori de apreciere a calității managementului procesului de consiliere

1. Management/ leadership	• Management strategic (viziune, misiune, strategii, planificare, proceduri)• Planuri manageriale• Planuri de acțiune• Dezvoltarea profesională a angajaților
2. Practici manageriale	• Comportamente și atitudini manageriale• Tipuri de management
3. Resurse umane	• Formare inițială• Formare profesională continuă• Interes pentru o muncă de calitate• Standarde profesionale• Lucru în rețea• Comunicare eficientă• Condiții de muncă• Motivație profesională• Caracteristici socio- demografice
4. Resurse	• Resurse umane• Resurse materiale/logistice• Resurse financiare (modalități de finanțare a centrului/cabinetelor)• Resurse de timp• Resurse know-how• Resurse pentru evaluare
4. Procese/servicii de orientare și consiliere	• Marketing/promovare• Organizare• Etape și proceduri adaptate diferitelor curente și modelelor teoretice utilizate• Tipuri de servicii

- Evaluare, follow-up
 - Accesibilitate
 - Analiză de nevoi
 - Flexibilitatea serviciilor
 - Servicii de orientare și consiliere
 - Intervizare și supervizare
- 5. Rezultate**
- Feedback de la beneficiari
 - Fișe de evaluare
 - Diseminare rezultate
 - Studii și cercetări evaluative/impact
 - Instrumente și indicatori
- 6. Satisfacția beneficiarilor**
- Obiective îndeplinite
 - Instrumente de evaluare a satisfacției
 - Nivel de mulțumire
 - Drepturi/cod etic
 - Pregătirea consilierilor
 - Relația număr de posturi- „prestația” specialiștilor
 - Relația pregătire profesională- calitatea serviciilor- satisfacția beneficiarilor
- 7. Satisfacția angajaților la locul de muncă**
- Mândrie și apartenență la organizație
 - Lucrul în echipă
 - Comunicare deschisă și eficientă
 - Implicare în luarea deciziilor
 - Performanțe- lucrul bine făcut
 - Rezultate în lucrul cu beneficiarii
 - Încredere organizațională
 - Atmosferă și condiții de muncă
 - Recompense și aprecieri
 - Încredere și atașament față de locul de muncă
 - Promovare și dezvoltare profesională

- 8. Asigurare și îmbunătățire-managementul calității**
- Evaluare internă a calității
 - Autoevaluare instituțională
 - Înființare și funcționalitate CEAC
 - Evaluarea exteră a calității
 - Importanță și necesitate
 - Standarde de calitate
 - Proceduri de evaluare
 - Calitatea resurselor umane
 - Oferta de servicii a centrului
 - „Voice of users”- beneficiarii.

Propunem să fie utilizați 18 indicatori care compun scorul de satisfacție al consiliatului (clientului) față de serviciile de consiliere:

Nr. crt.	Itemi	Calitatea serviciilor
1.	Când ai participat prima dată în programul nostru, cât de prompt ți s-au oferit serviciile de care aveai nevoie?	Promptitudinea serviciilor
2.	Cât de mulțumit(ă) ești, în general, de confortul și atractivitatea spațiului în care ți-au fost oferite serviciile?	Confort și atractivitatea spațiului
3.	Caracteristicile spațiului diminuează calitatea serviciilor primite?	Caracteristicile spațiului
4.	Cât de mulțumit(ă) ești de cât ajutor ai primit?	Mulțumire față de ajutor
5.	Cât de potrivite sunt serviciile primite în raport cu nevoile tale personale?	Adecvarea serviciilor la nevoile personale
6.	Serviciul primit te-a ajutat în rezolvarea eficientă a problemei tale?	Ajutor pentru probleme personale

7.	Cât de apropiată și dispusă să te asculte a fost cu tine persoana cu care ai lucrat?	Apropiere, disponibilitate din partea consilierului școlar
8.	Ai primit acel tip de serviciu la care te așteptai?	Compatibilitatea serviciului primit
9.	Există alte servicii de care aveai nevoie, dar nu le-ai primit?	Alte servicii
10.	Cât de clar a înțeles persoana cu care ai lucrat problema ta și modul în care te-ai simțit?	Abilitățile consilierului de a empatiza, de a fi congruent, de a clarifica problema
11.	Cât de competentă și bine informată ți s-a părut persoana cu care ai lucrat în mod direct?	Gradul de competență și de informare al consilierului școlar
12.	Cum evaluezi calitatea serviciului primit?	Evaluarea serviciului primit
13.	În general, cât ești de mulțumit(ă) de serviciul primit?	Mulțumire față de servicii
14.	Dacă un prieten/o prietenă ar fi într-o situație asemănătoare cu a ta, i-ai recomanda programul nostru lui/ei?	Recomandare pentru prieteni
15.	Persoana care a oferit serviciul, a înțeles, în general, tipul de ajutor de care aveai nevoie?	Capacitatea consilierului de a înțelege problema
16.	În ce măsura programul s-a potrivit nevoilor tale?	Adecvarea programului nevoilor
17.	Ți-au fost respectate drepturile ca persoană?	Respectarea drepturilor
18.	Dacă vei mai avea nevoie, vei mai solicita din nou acest serviciu/program?	Fidelizarea beneficiarilor

Recomandări referitoare la dezvoltarea practică a calității sistemului consiliere

educaț ională pe domenii:

<p>Politici și strategii</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Crearea standardelor de calitate pentru profesia de consilier, (standard ocupațional), activitate coordonată de forurile responsabile de calitate. Crearea și implementarea unor organisme funcționale care să „monitorizeze” calitatea în consiliere. • Extinderea rețelei de cabinete la nivel național printr-o legislație favorabilă (scăderea numărului clienți i/ cabinet de consiliere). • Dezvoltarea de echipe de specialiști (psihologi și consilieri). • Afilierea specialiștilor la asociații profesionale care să faciliteze negocierea intereselor. • Afilierea centrelor de consiliere la rețele europene și internaționale. • Adoptarea unui cod etic al consilierului, asemenea unui cadru al asigurării calității serviciilor. • Identificarea unor mecanisme financiare care să susțină centrele și cabinetele, rețeaua națională de consiliere.
<p>Promovare/ marketing</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Conștientizarea importanței acțiunilor de promovare a ofertei de consiliere ca verigă în asigurarea calității serviciilor. • Concretizarea eforturilor de promovare a centrelor și cabinetelor prin creșterea vizibilității serviciilor și calității (aspecte explicite). • Activarea paginilor WEB de tip 2.0 pentru centre, care să promoveze interactivitatea și comunitatea colaborativă. • Crearea unor resurse personalizate ale centrelor și cabinetelor, ale rețelei de consiliere pentru promovarea bunelor practici (benchmarking).
<p>Resurse umane</p> <p>Resurse</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea numărului de specialiști în consiliere, dar și în centre pentru elaborarea strategiilor. • Necesitatea participării conducerii executive în recrutarea și selecția de personal. • Crearea unui registru unic (on-line) al centrelor și cabinetelor de consiliere cu datele de contact ale tuturor serviciilor. • Manifestarea interesului pentru dezvoltare profesională continuă. • Implicarea angajaților și a managerilor în sesiuni intensive pentru dezvoltarea competențelor de specialitate, competențele IT, dezvoltare personală. • Dezvoltarea lucrului în echipă cu angajații centrelor și cabinetelor, cu

	<p>actorii (...) și rețeaua de specialiști.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dotarea centrelor și cabinetelor conform standardelor. • Participarea la programe de mobilități și schimburi (vizite de studiu, seminarii, conferințe) și stabilirea de parteneriate cu centre și cabinete la nivel regional, național, internațional.
<p>Servicii</p> <p>Rezultate</p> <p>Evaluare</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Valorizarea ofertei de servicii a centrelor și cabinetelor ca resursă de învățare și dezvoltare (informare, orientare, consiliere). • Folosirea rapoartelor cantitative în evaluarea activității și a celor mixte care să surprindă și aspecte calitative. • Monitorizarea acurateței și relevanța informării, orientării și consilierii oferite. • Elaborarea unor mecanisme de acordarea feedback-ului beneficiarilor și de follow-up față de traseul educațional și profesional al acestora (monitorizare progres și integrare pe piața muncii). • Diversificarea ofertei de servicii adaptată nevoilor beneficiarilor (e-counseling). • Inițierea de acțiuni care să investigheze gradul de mulțumire al beneficiarilor. • Colaborarea specialiștilor -educatori dar și cu diriginții, profesorii, părinții, alte organizații pentru suportul acordat elevilor mai ales în perioadele de tranziție în educație (modelul Țărilor Nordice, UK). • Implementarea programelor de consiliere întemeiate pe baza bunelor practici internaționale și a nevoilor organizaționale în care lucrează specialiștii.
<p>Managementul calității</p> <p>Cercetare/ dezvoltare</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Necesitatea conștientizării importanței managementul calității prin evenimente educaționale (atelier de lucru, mese rotunde, invitați specialiști). • Aplicarea și validarea indexului calității pentru orientare și consiliere. • Crearea și implementarea unor sistem de management al calității performante, inovative în orientare și consiliere focalizate pe Six Sigma și Balanced ScoreCard (BSC) prin coroborarea dimensiunilor: financiar, clienți, procese interne, oameni, inovație și învățare (Kaplan, Norton, 1996) ca instrumente complexe de management. • Regândirea strategiei de evaluare a calității în orientare și consiliere din

--	--	--	--

Tema: responsabilitățile de funcție ale educatorului- consilier.

Tactul pedagogic al consilierului. Codul etic al educatorului- consilier

DISCURS DIDACTIC

În continuare propunem un model al funcționalului (obligațiile și responsabilitățile de funcție) ale educatorului- consilier, ce au fost elaborate, avându-se în vedere principiile etice în activitatea unui consilier dar și normele etico- morale comportamentale.

A.1. Precizarea poziției consilierului

a. Responsabilitatea profesională

Consilierul are responsabilitatea să cunoască, înțeleagă și să respecte prevederile Codului etic și să își deruleze activitatea de practică a consilierii la un nivel calitativ ridicat și în acord cu Standardele de calitate adiacente.

b. Oferta și vizibilitatea serviciilor

Consilierul va oferi o gamă de servicii adaptate nevoilor beneficiarilor / comunității și în consens cu competențele sale.

c. Abilitarea clientului

Consilierul va promova în relațiile cu clientul abordările de tip auto-responsabilizare și auto-dezvoltare.

d. Încrederea

Consilierul va cultiva un mediu de încredere reciprocă în relația cu persoana consiliată în vederea desfășurării optime a ședințelor de consiliere

e. Stabilirea limitelor profesionale

Consilierul va informa persoanele consiliate despre beneficiile și limitele procesului de consiliere.

A.2. Confidențialitatea

a. Prevenirea problemelor legate de confidențialitate

Consilierul va stabili de comun acord cu clientul cadrul confidențialității.

b. Confidențialitatea înregistrărilor

Consilierul va obține în prealabil acordul (informal sau formal) al persoanei consiliate pentru înregistrarea (atunci când este cazul) a ședințelor de consiliere. De asemenea, el va comunica perioada de timp pentru care înregistrările sunt păstrate și, eventual, modul lor de folosire în viitor.

A.3. Egalitatea șanselor

a. Șanse echivalente persoanelor consiliate

Consilierul va oferi oportunități egale persoanelor consiliate, indiferent de natura unor diferențe specifice ale clienților.

b. Depășirea dificultăților de integrare

Consilierul va colabora cu persoane și instituții abilitate pentru a asigura și dezvolta programe speciale de sprijin pentru clienții cu dificultăți de integrare.

c. Accesul la serviciile de consiliere

Consilierul va face demersurile necesare pentru a asigura accesul nediscriminativ al clienților la toate categoriile de servicii de informare, consiliere și orientare.

d. Centrarea pe persoana consiliată

Consilierul va avea în vedere că fiecare persoană care i se adresează pentru a beneficia de serviciile sale are nevoi și probleme diferite, drept pentru care va fi tratată ca un caz în sine.

e. Imparțialitatea

Consilierul va da dovadă de imparțialitate și integritate, respectând și manifestând înțelegere pentru valorile fiecărei persoane consiliate în parte și evitând atitudinile partizane în ședințele de consiliere de grup.

A.4. Informarea clientului

a. Accesul la informații

Consilierul va oferi clientului informații despre ofertele de dezvoltare a carierei, cât și despre desfășurarea procesului de consiliere în sine.

b. Categoriile de informații

Consilierul va furniza clientului toate categoriile de informații necesare dezvoltării

carierei acestuia.

c. Calitatea informațiilor

Consilierul va oferi informații și surse de informare actuale, corecte și verificate.

d. Managementul informațiilor

Consilierul va prelucra, comenta, evalua, interpreta și suplimenta informațiile oferite clientului cu alte date și explicații pentru a putea fi direct, imediat și ușor de utilizat de către acesta.

A.5. Relația personală cu clienții

a. Respectarea persoanei consiliate

Consilierul va lua în considerare toate aspectele ce țin de personalitatea clientului și va promova interesele acestuia.

b. Evitarea relațiilor contra-productive

Consilierul va evita relațiile cu acele persoane consiliate care îi prejudiciază performanțele sau diminuează obiectivitatea judecății profesionale, precum și acele relații care pot avea efecte negative pentru clienții serviciilor de consiliere.

c. Valorizarea persoanei consiliate

Clientul va fi protejat față de orice traumă psihică sau fizică ce ar putea rezulta din relațiile cu consilierul sau cu alți participanți la ședințele de consiliere de grup.

d. Comunicarea eficientă

Consilierul va promova o comunicare eficientă (accesibilă nivelului de înțelegere al persoanei consiliate), fie ea directă, mediată sau la distanță.

e. Asumarea răspunderii față de persoana consiliată

Consilierul își va asuma responsabilitatea pentru consecințele procesului de consiliere.

A.6. Persoane cu cerințe speciale de consiliere

a. Servicii specializate

Consilierul va oferi servicii specializate și adaptate persoanelor cu dizabilități, cazurilor medicale sau sociale.

b. Integrarea socio-profesională

Consilierul va propune soluții de integrare socio-profesională a persoanelor cu nevoi speciale.

A.7. Testarea clientului

a. Construirea instrumentelor

Consilierul va construi instrumente noi de lucru urmând procedurile și standardele științifice stabilite.

b. Condiții de administrare

Consilierul va administra testele strict în conformitate cu instrucțiunile prevăzute în manualul de utilizare a fiecărui instrument.

c. Securitatea instrumentelor de testare

Consilierul va asigura integritatea și securitatea instrumentelor din dotare în acord cu prevederile contractuale sau legale.

d. Limitele competenței psihometrice

Consilierul va aplica numai acele teste psihologice și instrumente de evaluare a intereselor, valorilor, opiniilor, aptitudinilor, personalității, etc. pentru care este acreditat.

A.8. Evaluarea și interpretarea rezultatelor

a. Proiectarea evaluării clientului

Consilierul își proiectează activitatea de evaluare a clientului pe baza unei strategii elaborate la începutul demersului de consiliere.

b. Acuratețea rezultatelor

Consilierul va furniza rezultatele corecte clienților și va evita stereotipurile și datele neactuale atunci când interpretează rezultatele obținute în urma aplicării instrumentelor și tehnicilor de evaluare.

c. Responsabilitatea în evaluare

Consilierul va avea responsabilitatea pentru toți pașii implicați în procesul de evaluare, interpretare și comunicare a rezultatelor, atât în situația când realizează el însuși acest proces, cât și atunci când parcurge etape de prelucrare computerizată a rezultatelor.

A.9. Rezolvarea problemelor etice

a. Semnalarea problemelor etice

Consilierul va semnala colegilor orice comportament ne-etic, întâlnit în domeniul său de activitate, pentru analiză colectivă, asociațiilor profesionale la care este afiliat sau autorităților acreditate.

b. Consecințe ale încălcării Codului etic

Consilierul va cunoaște metodele de avertizare și sancționare (de către asociațiile profesionale) în cazul în care prevederile codului nu sunt respectate.

A.10. Finalizarea relației de consiliere

a. Motive

Consilierul va dezvălui clientului motivele care impun finalizarea / întreruperea consilierii.

b. Asigurarea continuității

Consilierul se va asigura de continuarea asistenței profesionale a clientului prin colaborarea cu alți specialiști, atunci când este cazul.

A.11. Aspecte financiare ale consilierii

a. Obligații de plată

Consilierul se va asigura că persoana consiliată cunoaște reglementările financiare ale instituției în ceea ce privește această ofertă specială de servicii.

b. Situații speciale

Consilierul va acorda servicii gratuite sau la preț minim anumitor categorii de persoane consiliate.

c. Avantaje necuvenite

Consilierul nu se va folosi de statutul său profesional pentru a primi de la persoanele consiliate favoruri sau beneficii nejustificate.

B.1. Formarea profesională inițială

a. Nivel de studii

Pentru exercitarea profesiei de consilier, o persoană va urma o succesiune de niveluri de educație, care să îi asigure o formare de specialitate adecvată sarcinilor sale viitoare.

b. Specializări

Consilierul va urma anumite specializări în domeniul consilierii carierei (master cu durata de 1-2 ani și / sau alte stagii acreditate în domeniu).

c. Competențe necesare

Consilierul va dispune de o serie de cunoștințe și deprinderi generale și specifice, de anumite atitudini și specializări, în vederea desfășurării activității de consiliere în condiții optime.

B.2. Formarea profesională continuă

a. Formare continuă

Consilierul va fi preocupat de identificarea acelor aspecte ale activității sale care impun ameliorări și va găsi mijloace de optimizare a propriei activități prin valorificarea oportunităților de învățare permanentă.

b. Informare profesională personală

Consilierul va fi la curent cu informațiile științifice și profesionale (teoretice și practice) din câmpul său de activitate.

c. Deschidere și flexibilitate

Consilierul va fi deschis și flexibil în utilizarea unor noi metode și tehnici specifice domeniului și va fi la curent cu modul de abordare a diverselor categorii de clienți.

B.3. Utilizarea tehnologiilor informatice și de comunicare – TIC

a. Avantaje și limite

Consilierul își va informa clienții asupra avantajelor și limitelor TIC în consilierea carierei.

b. Consilierea asistată tehnologic

Consilierul se va asigura că procesul de consiliere care are loc prin intermediul TIC va fi înțeles în mod adecvat de către persoanele consiliate.

B.4. Consilierul formator

a. Cerințe de competență

Doar consilierii acreditați ca formatori în domeniul consilierii se pot ocupa de formarea, practica sau supervizarea viitorilor consilieri.

b. Evaluarea formării

Consilierul formator va desfășura activitatea de evaluare a cursanților în mod corect și imparțial.

c. Etica profesională

Consilierul formator va dezvolta conștiința profesională a participanților la formare, informându-i asupra responsabilităților etice și standardelor de exercitare a profesiei.

C.1. Termenii desfășurării activității

a. Aria de competență

Consilierul are obligația profesională să își exercite profesia în aria sa de competență, la un înalt nivel calitativ și cu onestitate.

b. Utilizarea resurselor

Consilierul va utiliza toate resursele profesionale disponibile pentru ameliorarea situației clienților.

C.2 Supervizare și consultanță

a. Niveluri de supervizare / consultanță

Consilierul va solicita și va întreprinde acțiunile necesare obținerii supervizării / consultanței în funcție de nivelul de competență și stadiul dezvoltării sale profesionale.

b. Relații de supervizare / consultanță

Consilierul, prin inițierea relațiilor de supervizare / consultanță, va obține niveluri de competență necesare furnizării de servicii de consiliere și orientare de calitate.

C.3. Evaluarea și monitorizarea activității consilierului

a. Tipuri de evaluare profesională

Activitatea consilierului va face obiectul unor evaluări profesionale periodice care să ducă la ameliorarea continuă a calității serviciilor oferite.

b. Instrumentele de evaluare

Consilierul va utiliza în evaluare numai instrumente specifice, propuse de coordonatorii metodologici sau asociațiile profesionale.

c. Rezultatele evaluării

Consilierul își va focaliza activitatea astfel încât performanțele sale evidențiate prin evaluări periodice să se constituie în elemente obiective de referință ale activității și promovării sale profesionale.

b. Monitorizare

Activitatea consilierului va fi supusă unei monitorizări profesionale periodice, în vederea ameliorării continue a propriei activități.

D.1. Subiecții cercetării științifice

a. Atitudinea față de subiect

Consilierul este responsabil în activitatea de cercetare pentru starea de confort psihologic și asigurarea anonimatului subiecților.

b. Obținerea consimțământului subiecților

Consilierul va obține acordul prealabil al clientului pentru a fi subiect al unei activități de cercetare științifică.

D.2. Desfășurarea cercetării

a. Norme generale de procedură

Consilierul va proiecta și conduce activități de cercetare și va redacta rapoarte în conformitate cu principiile etice, legislația în vigoare, regulile instituției din care face parte și metodologia cercetării științifice cu subiecți umani.

b. Calitatea cercetării

Consilierul trebuie să se asigure că respectă metodologia și exigențele de calitate ale cercetării specifice domeniului.

D.3. Publicarea rezultatelor

a. Nedistorsionarea rezultatelor

Consilierul va ține cont de toate variabilele care ar putea influența interpretarea și rezultatele cercetării și le va menționa ca atare.

b. Acuratețea rezultatelor

Consilierul va organiza, desfășura și raporta rezultatele cercetării într-o manieră transparentă și clară, astfel încât cercetarea să poată fi reluată / verificată / continuată și de alți profesioniști.

D.4. Recunoașterea contribuțiilor la cercetare

a. Recunoașterea rezultatelor predecesorilor

Consilierul se va informa și va ține cont de rezultatele cercetărilor anterioare în domeniu pe parcursul propriilor cercetări.

b. Recunoașterea contribuției colaboratorilor

Consilierul cercetător / coordonatorul științific va acorda drepturile de recunoaștere științifică celor care au contribuit la realizarea cercetării.

E.1. Colaborare

a. Natura colaborării

Consilierul va dezvolta în mod curent relații de colaborare cu terții și în mod prioritar atunci când interesele clientului impun acest lucru.

b. Informarea terților

Consilierul va oferi persoanelor și instituțiilor cu care colaborează - în vederea transferării clientului la un alt consilier sau alte servicii - toate informațiile necesare demarării unei noi relații profesionale cu fostul său client.

c. Relația cu comunitatea locală

Consilierul va dezvolta relații profesionale active cu comunitatea locală, ale cărei nevoi și interese sunt vizate prin activitatea de consilierea carierei.

E.2. Persoane semnificative pentru client

a. Colaborarea cu familia / rudele sau reprezentanții legali

1. Consilierul va colabora cu familia și rudele clientului, pentru a-i înțelege problemele, a asigura un mediu familial armonios și a dezvolta un proces eficient de consiliere și orientare.

2. Consilierul va consilia și părinții clientului, atunci când consideră că acest demers este în interesul clientului.

3. Consilierul va furniza acele informații relevante pentru părinți (respectând totodată aspectele etice ale relației cu persoana consiliată) care să contribuie la o mai bună cunoaștere a propriilor copii și adecvarea comportamentului / atitudinii lor față de aceștia.

4. Consilierul va contribui la construirea și dezvoltarea unui parteneriat școală – părinți în scopul consilierii și orientării școlare și profesionale a copiilor.

b. Grupul de prieteni

Consilierul va lua măsurile necesare pentru diminuarea / înlăturarea influențelor evident nefavorabile ale grupului de prieteni, anturajului sau altor persoane tranzitoriu nefaste pentru dezvoltarea armonioasă a personalității și carierei clientului.

E.3. Persoane și instituții ca surse de informații

a. Surse de informații

Consilierul va identifica și utiliza toate sursele potențiale de informare personală pentru a-și constitui propria bază de date, în conformitate cu nevoile anticipate ale clienților.

b. Instituții de învățământ

Consilierul va stabili relații de colaborare sistematice cu toate categoriile de instituții furnizoare de educație și formare în scopul informării reciproce.

c. Cadre didactice

Consilierul școlar, precum și consilierii din alte instituții conexe sistemului de educație vor colabora cu cadrele didactice în vederea dezvoltării personalității și carierei elevilor sau studenților prin informare și consiliere.

d. Agenții de plasarea forței de muncă

Consilierul va oferi clienților informații despre toate categoriile de servicii cu privire la ofertele instituționale de plasare în vederea facilitării integrării pe piața forței de muncă.

e. Ofertanți de locuri de muncă

Consilierul va colabora cu angajatorii / patronii și serviciile publice sau private de plasarea forței de muncă în scopul bunei informări despre piața muncii a persoanelor consiliate.

f. Asociații profesionale

Consilierul se va afilia la asociații profesionale din domeniu pentru dezvoltarea profesională proprie și a domeniului.

F.1. Elaborarea și evidența documentelor

a. Documente administrative

Consilierul are obligația profesională de a crea, completa și actualiza documentele administrative necesare pentru buna desfășurare a activității.

b. Baze de date

Consilierul va dezvolta baze de date extinse și diverse pentru a veni în sprijinul nevoilor de informare ale clienților.

c. Gestionarea datelor

Consilierul va completa și actualiza fișele clienților care beneficiază de serviciile sale, precum și dosarele de evidență a activităților de consiliere.

F.2. Coordonarea activităților

a. Organizarea activităților

Consilierul coordonator va proiecta, organiza și coordona întâlniri ale specialiștilor din

acest domeniu și activități specifice de consiliere.

b. Îndrumarea personalului

Consilierul coordonator va asigura îndrumarea personalului din rețea în scopul valorificării potențialului și perfecționării resurselor umane.

c. Colaborarea cu instituțiile coordonatoare

Consilierul coordonator va păstra legătura cu instituțiile sau forurile ierarhice.

a. Strategii de marketing

Consilierul va utiliza strategii eficiente de marketing în scopul creșterii gradului de vizibilitate a serviciilor acordate.

b. Resurse de auto-informare

Consilierul va semnală, recomanda și încuraja clienții, pe diferite căi, să se auto-informeze înainte de a lua legătura în mod direct cu personalul specializat în consiliere.

c. Atragerea de fonduri

Consilierul va face demersurile necesare pentru atragerea de fonduri în vederea asigurării finanțării unor proiecte noi ale instituției, menite să ducă la sporirea eficienței activității de informare, consiliere și orientare.

F.4. Asigurarea bazei materiale

a. Resurse și dotări

Consilierul va face demersuri pentru achiziționarea și utilizarea eficientă a resurselor sau dotărilor în activitățile de consiliere.

b. Instrumente de specialitate

Consilierul va procura, elabora și actualiza instrumente de specialitate și materiale de lucru pentru activitățile de consiliere.

Sarcini pentru seminar:

1. Elaborați decalogul consilierului

N/O	Calitatea	Argumentare	Opinie personală
	<i>Răbdător</i>	<i>Consilierul se confruntă cu diverse probleme, atitudini față de problemă, tipuri diferite de personalitate. Este nevoie de răbdare pentru a înțelega consiliatul, a determina corect rolul și aportul consilierului.</i>	<i>Răbdarea este o virtute. În unele cazuri răbdarea de a asculta consiliatul deja îi face bine, or, consilierea înseamnă sau pornește de la ascultare activă.</i>
1			

.			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			

1 0			

2. Elaborați (prin metoda Cincuen) caracteristica consilierului sau a activității de consiliere

.....

.....

Tema: Consilier, psiholog, psihoterapeut. Diferențe conceptuale

DISCURS DIDACTIC

Activitatea de consiliere educațională se desfășoară în condiții diferite, în condiții diferite, de specialități diferite. Este important să delimităm funcțiile (legale) ale fiecărui specialist menționat.

Specialistul **PSIHOTERAPEUT** este absolvent al facultății de psihologie și se formează ulterior printr-un stagiu postuniversitar de specializare într-una sau mai multe tehnici psihoterapeutice. În afara de formarea de bază, viitorul psihoterapeut trece el însuși printr-o psihoterapie, analiză sau dezvoltare personală. Pe lângă abilitățile de intervenție terapeutică, psihoterapeutul trebuie să fie și un bun clinician adică să poată realiza evaluarea psihologică a clientului înaintea tratamentului psihoterapeutic. Psihoterapeutul e o persoană care, fiind deja

medic sau psiholog (având uneori chiar altă pregătire de asistent social la teolog), a mai făcut o formare, una aparte: o școală de psihoterapie. Apoi a practicat, sau practică, o psihoterapie supervizată. Primul psihoterapeut oficial a fost Freud și prima școală de psihoterapie a fost psihanaliza, însă astăzi există multe școli de psihoterapie, multe divergențe, toate având însă în comun o relație cu clientul (psihoterapeutul are clienți, nu pacienți) ce implică doar conversația, comunicarea și nu medicamentele sau altă formă de terapie medicală. În România există o Federație Română de Psihoterapie, la care sunt afiliate multe școli majore de psihoterapie din țară.

În DEX-ul limbii române, cuvântul CONSILIER este definit în felul următor:

CONSILIÉR, -Ă, consilieri, -e.

1. Sfătuitor, sfetnic.
2. Grad în ierarhia unor funcții; persoană care deține acest grad.
3. (Înv.) Membru al unei înalte instanțe de judecată sau de verificare. Din fr. conseiller (refăcut după consiliu și consilia).

Consilierea psihologică este o intervenție psihologică în scopul optimizării, autocunoașterii și dezvoltării personale sau în scopul prevenției și remiterii problemelor emoționale, cognitive și de comportament. Cu alte cuvinte, consilierea psihologică este o intervenție psihologică care se adresează persoanelor aflate în situații de criză, sau care se află în impas în ce privește rezolvarea unor situații din viața personală sau profesională. Persoanele care apelează la consiliere psihologică sunt deci persoane sănătoase, care au totuși nevoie de consiliere pentru a găsi soluții legate de problemele cu care se confruntă. În ultimul secol profesia de consilier psihologic a apărut într-o serie de diverse domenii: financiar, de imagine, politic, parental, familial, educațional, sexual, s.a. Aceste tipuri de consiliere psihologică au în comun tratarea unei teme concrete, a unei probleme, așa că putem spune că activitatea de consiliere psihologică merge țintit pe o problemă concretă.

Consilierea psihologică se adresează adulților, copiilor, adolescenților și vârstnicilor deopotrivă. Consilierea se realizează fie prin consiliere individuală, fie prin consiliere de grup, de exemplu în cadrul grupurilor de suport. Consilierea psihologică este similară psihoterapiei în multe privințe, însă se adresează în special prevenirii apariției tulburărilor psihologice, în timp ce psihoterapia are o arie mai mare de intervenție, cuprinzând și intervențiile psihologice pentru patologii specifice. Consilierea psihologică urmărește dezvoltarea personală, autocunoașterea și adaptarea cât mai eficientă la mediu prin dezvoltarea unor abilități și capacități. Astfel, consilierea psihologică reprezintă un transfer de informație din domeniul de specialitate și de proceduri pentru că problema concretă să nu mai existe (transmitere de „know how” și „how to do”).

Consilierul este psiholog sau medic, având specializare în domeniul consilierii și/sau psihoterapiei. Consilierea psihologică necesită o perioadă mai scurtă de timp decât psihoterapia, de regulă 6-10 sesiuni, și poate avea trei tipuri de beneficiari: indivizi, cupluri și grupuri.

PSIHOLOGUL a absolvit o facultate de psihologie și se ocupă, generic, cu studiul minții umane. În realitate, o asemenea întreprindere este mult prea vastă, așa că de obicei psihologii se specializează în diverse ramuri: psihopatologie (studiul anomaliilor psihologice), psihologie comportamentală, socială, educațională, chiar și psihologie industrială. Lista continuă și e foarte lungă. Psihopatologii sau psihologii clinicieni, vin și ei în contact cu ceea ce noi numim „pacienți”, contribuind la evaluarea acestora.

Deosebirea dintre:		
psihoterapeut	consilier	psiholog
<ul style="list-style-type: none"> - studiul comportamentului uman și al proceselor mentale; - elaborarea și aplicarea de teste de inteligență, abilități, aptitudini; - studiul, depistarea, prevenirea problemelor psihologice; - testarea psihologică; 	<ul style="list-style-type: none"> • sprijină clientul în depășirea impasurilor inerente dezvoltării personale; • optimizarea relațiilor interpersonale (relațiile dintre copii și părinți, relațiile dintre soți, etc) și/sau 	<ul style="list-style-type: none"> • Identifică și analizează problemele de natură psiho-comportamentală ale elevilor; • Evaluează profilul cognitiv, afectiv și de personalitate al membrilor familiei și cadrelor didactice din sistemul de

<p>- prevenirea și psihoterapia tulburărilor emoționale, de personalitate și comportament, a tulburărilor de adaptare la mediul social și profesional etc.</p>	<p>autocunoaștere și dezvoltare personală.</p>	<p>învățământ.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oferă intervenție psihologică specializată în scopul: optimizării autocunoașterii și dezvoltării personale, prevenției și remiterii problemelor emoționale, cognitive și de comportament de intensitate subclinică. • Consiliază elevii în luarea deciziilor legate de carieră și oferă suport în elaborarea și implementarea planurilor individualizate de carieră.
--	--	--

Sarcini pentru seminar:

1. Scrieți în spațiul rezervat ce fel de specialist realizează activitatea

- a) Consultă
- b) Ascultă.....
- c) Propune soluții.....
- d) Verifică.....
- e) Monitorizează.....
- f) Organizează ședințe.....
- g) Dă sfaturi.....

2. Descrieți condițiile de lucru a specialiștilor:

Consilier	Psiholog	Psihoterapeut

--	--	--

Tema: Consilierea familiei

DISCURS DIDACTIC

Familia este definită de Berge A. – o cooperativă de sentimente. Familia este-

- Primul grup social;
- Climatul de siguranță afectivă;
- Primul mediu de creștere și dezvoltare intelectuală, motivațională, afectivă, estetică, morală;
- Modelul prim al comportamentelor sociale.

În ce cazuri concrete se acordă asistență a consilierului educațional?

- Neintegrare școlară și socială
- Eșecul
- Dificultăți de adaptare
- Riscurile tratamentelor neadecvate la adresa copiilor

**Toate intervențiile ar trebui să plece de la presupunerea că -
-nu părinții sunt cauza dizabilităților/problemelor copiilor lor;**

-se are în vedere riscul ca părinții să fie blamați pentru eșecurile copiilor lor.

În multe țări dezvoltate ale lumii părinții au drepturi sporite în ceea ce privește participarea la educația copilului:

- a controla toate datele despre educația copilului lor;
- a face o evaluare independentă, o caracterizare a copilului lor;
- a primi înștiințări scrise despre orice schimbare în identificarea, evaluarea și orientarea copilului lor sau despre orice schimbare în PEI (Planul Educațional Individualizat) al copilului;
- a participa în mod egal cu personalul grăd. în dezvoltarea și revizuirea PEI a copilului.

Activități de sprijinire a familiei:

A. Acțiuni formative:

- Consilierea familiei- acțiuni preventive și directe de sprijinire a familiei pentru creșterea și educarea adecvată a copiilor;
 - » Relații intra și extrafamiliale
 - » Conflicte
 - » Adaptarea școlară a copiilor
- Educația familiei- acțiuni îndreptate spre exersarea funcției educative a familiei și spre dezvoltarea unor practici eficiente de comunicare și interacționare în cadrul ei;
 - » Dezvoltarea aptitudinilor și practicilor parentale
 - » Responsabilitate parentală
 - » Comunicare eficientă
 - » Negocierea soluțiilor
 - » Luarea deciziilor
 - » Rezolvarea creativă a conflictelor

B. Informative- informații legate de:

- Educație în general
- Sănătatea copiilor
- Activitățile și rezultatele școlare ale copiilor
- Câmpul și piața muncii
- Pedagogia școlară și a timpului liber
- Orientare școlară și profesională
- Cunoașterea copiilor

- Tehnici de autocunoaștere.

Cerințe pentru familie în perspectiva activităților lor de consiliere:

- Participare activă la activitățile grăd.
- Promovarea practicilor de includere școlară a copiilor cu CES la toate nivelurile vieții sociale
- Modele de comportament în acceptarea și integrarea copiilor în comunitățile lor
- Sprijinirea educatorilor în alegerea unor strategii realiste cu privire la formarea copiilor
- Parteneri sinceri de dialog cu echipa ce se ocupă de copil
- Colaborarea cu alți părinți.

Beneficiile implicării părinților-

- Crește stima de sine a copiilor
- Se îmbunătățește relația părinte-copil
- Părinții înțeleg mai bine ce se întâmplă la grădiniță
- Copiii învață mai mult, indiferent de nivelul socio-economic, etnie sau de nivelul de educație al părinților.
- Au mai puține absențe
- Sînt curioși să cunoască mai multe
- Copiii și părinții dezvoltă atitudini pozitive față de educație
- Educatorii au așteptări mai mari de la copiii ai căror părinți colaborează
- Scade riscul violenței
- Câștigurile nu sunt evidente numai în primii ani de frecvență la grădiniță, ci sunt semnificative indiferent de vîrstă pe parcurs
- Copiii se vor adapta mai ușor la schimbări
- Copiii vor fi capabili să-și stabilească planuri realiste privind viitorul lor.

Ce pot face părinții acasă?

- Fiți un bun ascultător.
- Modelați comportamentul pe care îl cauți.

- Învățați copilul să se accepte ca persoană, încurajați-l.
- Respectați diferențele: încurajați reușitele copilului. Fiecare copil are propriile sale abilități unice.
- Asigurați-i un loc în care să poată învăța.
- Stabiliți rutine: reguli, program zilnic.
- Stabiliți și explicați-i copilului programul zilnic: să aibă suficient timp pentru alte activități de timp liber.
- Monitorizați accesul copilului la televizor.
- Încurajați-vă copilul să citească.
- Atunci când citiți împreună cu el, încurajați-l să pună întrebări, să povestească ce a învățat el sau ce crede că urmează să se întâmple.
 - Când învață să citească, lăsați-l să răsfoiască poveștile sau revistele lui preferate.
 - Încurajați copilul să-și asume responsabilități și să lucreze independent.
 - Creați împreună cu copilul un moment de discuții zilnice despre ce s-a întâmplat la grădiniță.
- Apelați la serviciile de sprijin (consilierul, asistentul social, etc.) .

Ce pot face părinții în instituție?

Prezentați-vă educatorilor.

- Aflați modul cum doreștia să fie contactați (direct, telefon, anunțat dinainte) și discutați despre cum percepe activitatea copilului dumneavoastră.
- Pregătiți-vă pentru ședința cu părinții .*
- vorbiți cu copilul și aflați dacă dorește să discutați anumite subiecte cu educatorul ;
 - pregătiți o listă cu întrebări despre copil, privind achizițiile, comportamente, relațiile cu colegii, încrederea în sine. Întrebați despre metodele de disciplină;
 - Vorbiți cu educatorul despre anumite situații deosebite de acasă în cazul în care acestea afectează copilul (divorț, probleme de sănătate, pierderea unui membru al familiei etc.);
 - fiți punctual pentru a fi siguri că primiți un mesaj complet, de la început;
 - preluați atitudinea „ce putem face?”, „cum pot ajuta?” dacă educatorul va prezenta soluții pentru o problemă;
 - oferiți educatorului datele dvs. de contact, telefonul de acasă și de la serviciu;
 - rețineți că scopul acestei întâlniri este să împărtășiți cu educatorul date despre copil, astfel încât activitatea de predare-învățare să fie facilitată. Spuneți-i-i educatorului punctele tari ale copilului, obișnuințele, interesele sale și ceea ce-l motivează pentru a învăța.

Cum învățăm împreună?

- Discutăm
- Ascultăm
- Ne cunoaștem reciproc
- Învățăm din experiența celorlalți
- Cunoaștem mai bine copiii noștri
- Cunoaștem mai bine educatorii
- Comunicăm .

Sarcini pentru seminar:

1. Identificați familiile ce au nevoie stridentă de consiliere. Scrieți tipul acestora

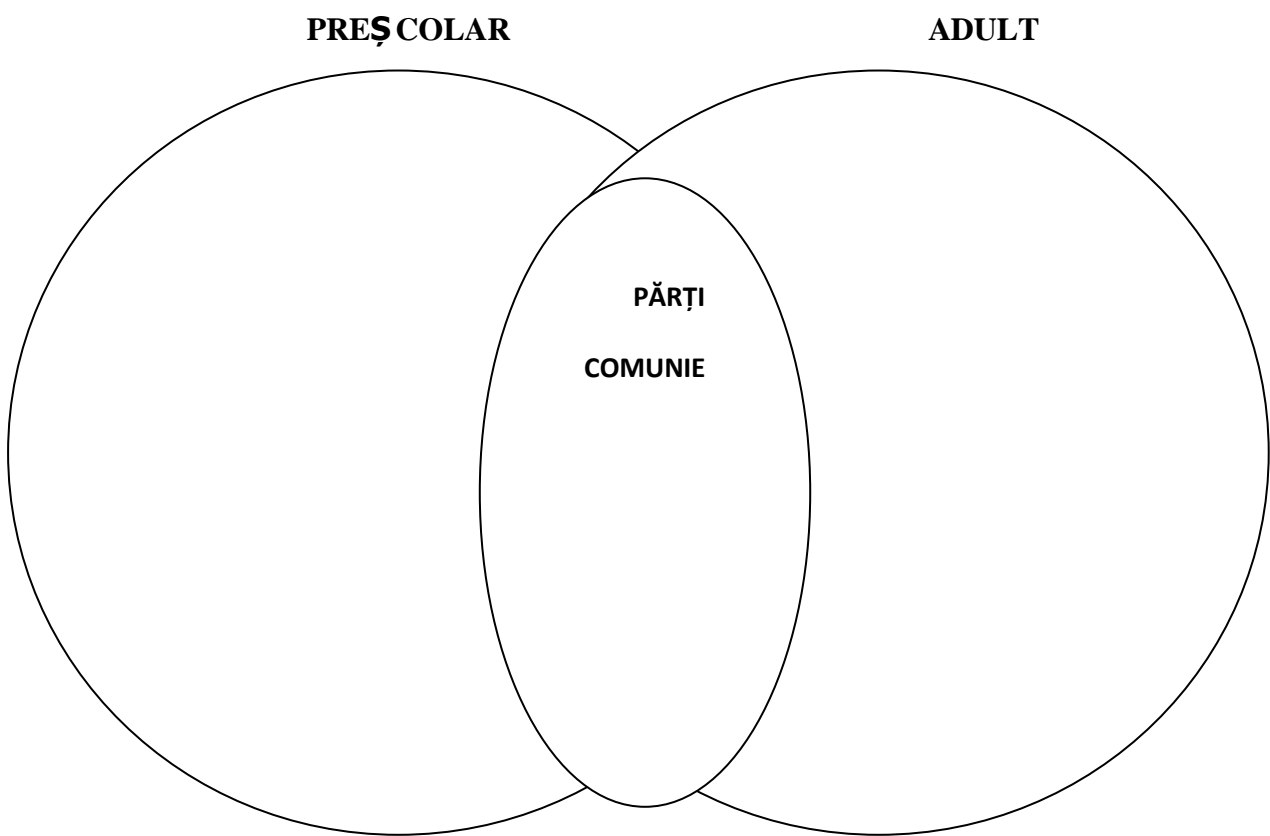
	FAMILIE	

2. Scrieți lista metodelor recomandate de DV pentru consilierea familiei

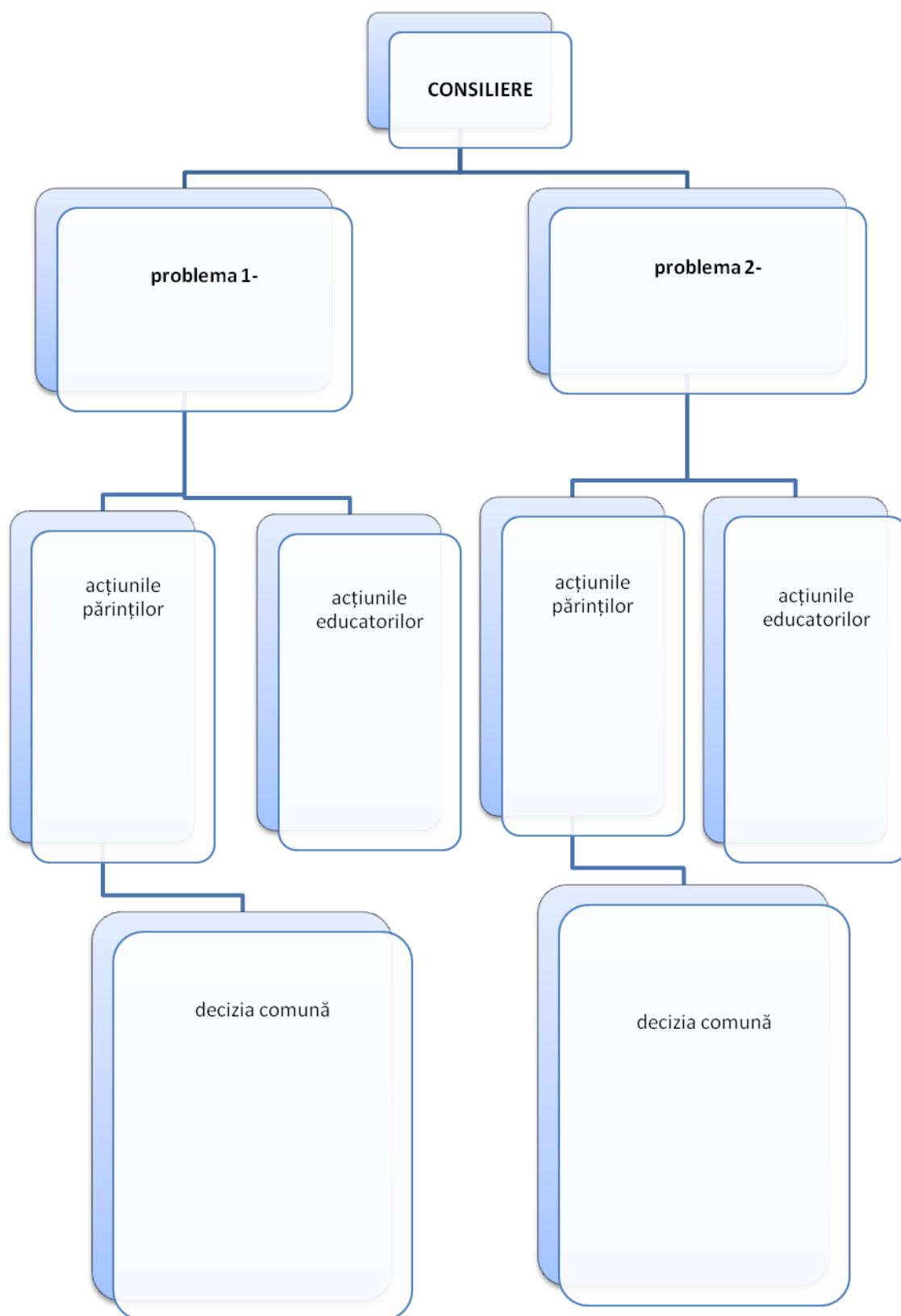
Metode tradiționale	Metode active- participative

--	--

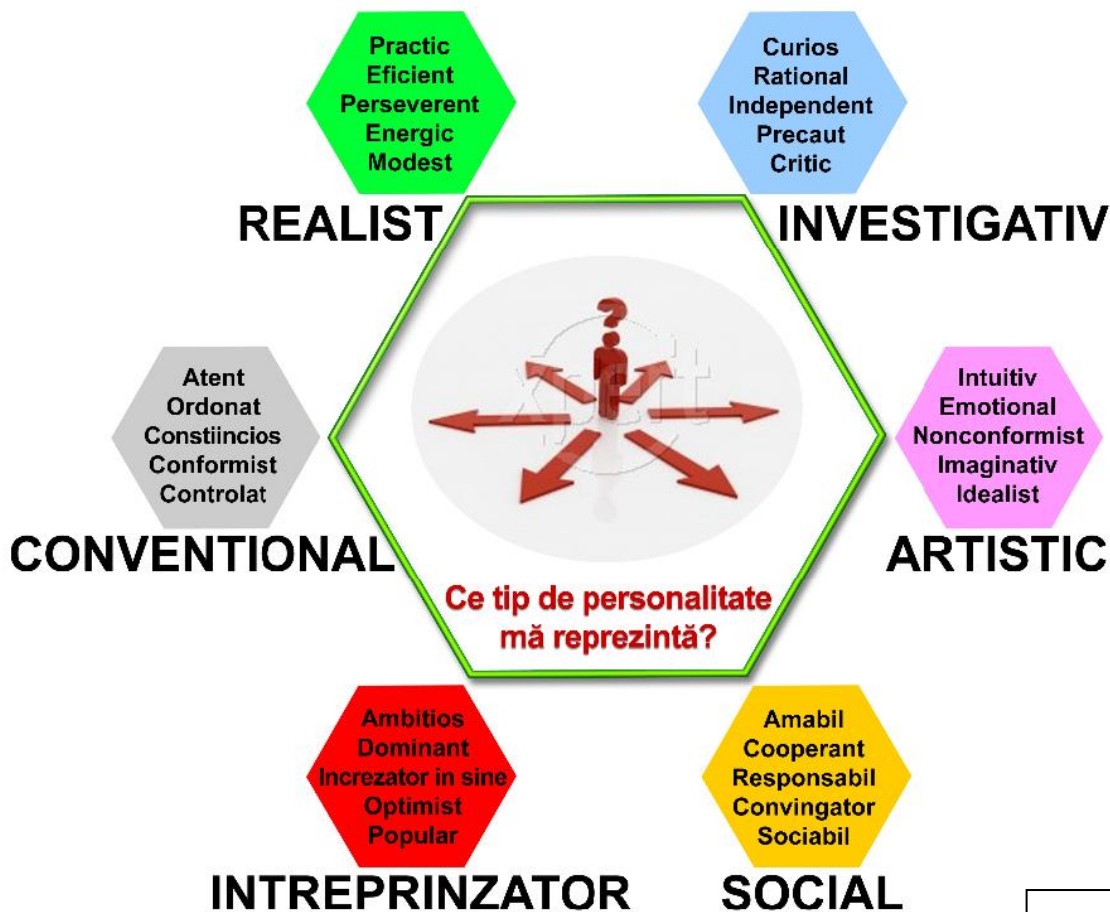
3. Completați diagrama WENN pornind de la tema- Consilierea preșcolarului/
consilierea adultului

4. Completați tabelul de mai jos. Porniți de la problemă, descrieți acțiunile, elaborați decizia comună.

5. Analizați și schema de mai jos. Realizați și autoanaliza personală. Încercuiți și tipul DV de personalitate.

Prof. Consilier
Gabriela Căian

Probe de evaluare curentă la curs-

EVALUAREA I- Comunicare susținută public la tema selectată sau propusă.

Criterii de apreciere a comunicărilor tematice:

Criteriul	Punctaj
1.Coerența dintre conținutul și tema comunicării	2
2.Prezentarea, expunerea succintă a conținutului	2
3.Expunerea interesantă, atractivă	1
4.Expunerea clară a conținutului	2
5.Prezența părții practice- training, test, power point, joc de rol, joc didactic, lucrul în echipe.	3

Nota	10	9	8	7	6	5
Punctaj	10 (p5, p1, p2, p4)	9 (p5, p4, p1)	8 (p5, p1)	7	6	5

EVALUAREA II- o tehnică de integrare a comunității organizată public.

Criterii de apreciere a tehnicii de integrare:

Criteriul	Punctaj
1.selectarea oportună a tehnicii de integrare	1
2.realizarea practică a tehnicii de integrare	3
3.oportunitatea și valoarea tehnicii de integrare pentru activitatea de consiliere	3
4.realizarea scopurilor consilierii educaționale prin tehnica de integrare	3

Nota	10	9	8	7	6	5
Punctaj	10 (p.1-4)	9 (p.2-4)	8 (p.1-4 parțial)	7 (p.1,2,4)	6 (p.2,4)	5

Comunicări tematice:

1. Deosebirea dintre-psihoterapeut, consilier, psiholog
2. Consiliere prin texte religioase
3. Consiliere prin texte literare, parabole
4. Modele de psihomontare
5. Calitățile și competențele consilierului
6. Documentația unui consilier
7. Tehnici de integrare a comunitatii
8. Reguli de comunicare cu consiliatul
9. Tipuri și scopul procesului de consiliere educațională.
10. Componentele –cheie ale procesului de consiliere – diagnoza, profilaxia, reabilitarea, controlul.
11. Formele de organizare a consilierii educaționale- individuală, frontală, de grup.
12. Metode de consiliere educațională. Metode individuale, colective și comunitare.
13. Metode psihoterapeutice de consiliere.
14. Consilierea copilului și a familiei. Comunicarea cu familia.
15. Problemele procesului de consiliere educațională.
16. Valorile promovate de educatorul- consilier
17. Formarea comportamentului social la copii prin activități de consiliere
18. Educarea comportamentului moral prin activități de consiliere
19. Managementul consilierii educaționale
20. Vocație, talent, măiestrie în activitățile de consiliere
21. Tactul pedagogic al consilierului

SUBIECTELE CURSULUI

Consilierea educațională

1. *Definiți și conceptul consiliere*
2. *Enumerați și calitățile educatorului consilier*
3. *Specificați și competențele educatorului consilier*
4. *Argumentați și impactul competențelor de relaționare ale educatorului consilier*
5. *Descrieți și procesul de comunicare a educatorului consilier*
6. *Abordați și problema relației: tact și consilierea educațională*
7. *Caracterizați și educatorul grădiniței de copii- în rol de consilier al copiilor*
8. *Relatați și despre importanța informației vizuale din grădiniță și rolul acesteia pentru consilierea părinților.*
9. *Argumentați și enunțați: educatorul copiilor- terapeut al părinților.*
10. *Enumerați și metodele de consiliere a părinților utilizate în grădinița de copii*
11. *Analizați și avantajele consilierii individuale*
12. *Descrieți și dezavantajele consilierii în grup*
13. *Enumerați și problemele procesului de consiliere*
14. *Identificați și tipurile de consiliere educațională*
15. *Analizați și etapele istorice de dezvoltare a consilierii educaționale*
16. *Specificați și cauzele apariției consilierii educaționale ca știință*
17. *Identificați și sensurile și sinonimele conceptului- consiliere*
18. *Descrieți și impactul textelor literare pentru procesul de consiliere*
19. *Specificați și avantajul consilierii prin metode interactive*
20. *Identificați și spectrul de probleme care necesită implicarea educatorului consilier*
21. *Enumerați și scopurile activităților de consiliere educațională*
22. *Descrieți și contextul consilierii prin texte religioase*
23. *Argumentați și scopul etapei de profilaxie în consiliere*
24. *Identificați și acțiunile consilierului la etapa de intervenție*
25. *Propuneți și 5 recomandări părinților ce întâmpină dificultăți în educația copiilor*
26. *Argumentați și rolul parteneriatului educațional în procesul de consiliere educațională*
27. *Descrieți și regulile de comunicare ale educatorului consilier*
28. *Propuneți și activități de pregătire a educatorului consilier*
29. *Analizați și impactul acțiunilor de dezvoltare personală pentru calitatea procesului de consiliere*

30. Caracterizații și acțiunile managementului procesului de consiliere

CONSILIERE EDUCATIVĂ

CONSILIERE EDUCAȚIONALĂ

SUPORT DE CURS

